

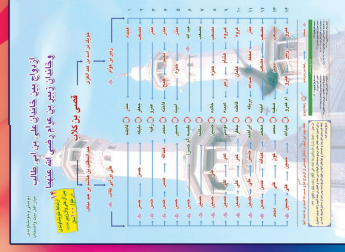
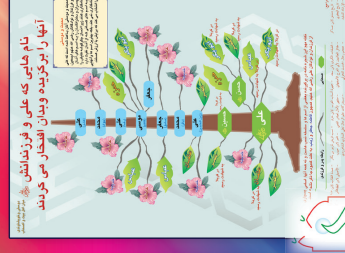
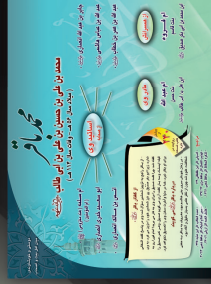
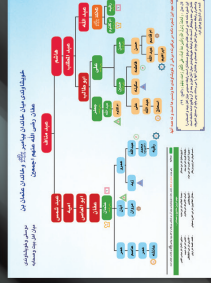
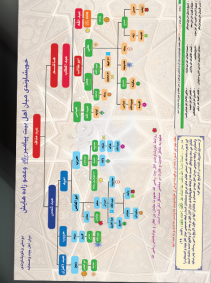
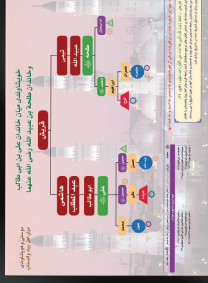
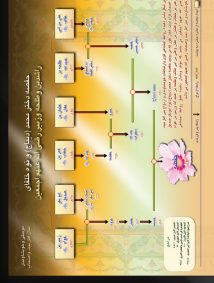
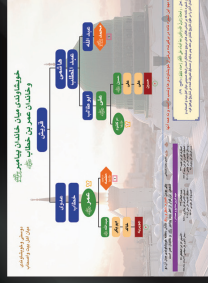
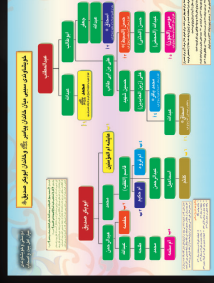
# دوستی و خوشاوندی میان اهل بیت و صحابه

نمونه هایی بر ارتباط صمیمی  
میان اهل بیت و صحابه



اسحاق دبیری (رحمه الله)  
مترجم

تهیه و تنظیم  
علی بن حمد تمیمی (پژوهشگر)

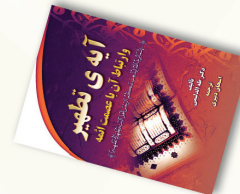




برای دریافت این کتاب به سایت کتابخانه عقده مراجعه کنید



[www.aqedeh.com](http://www.aqedeh.com)





برخی از کتاب های چاپ شده است



# دوستی و خوشاوندی میان اهل بیت و صحابه

نمونه هایی دال بر ارتباط صمیمی  
میان اهل بیت و صحابه

تهیه و تنظیم  
علی بن حمد تمیمی (پژوهشگر)

مترجم  
اسحاق دبیری (رحمه الله)











این نمونه راجع به ارتباط نسب شریف پیامبر ﷺ با نسب عشره‌ی مبشره است. لازم به ذکر است که احادیث فراوانی در خصوص بهشتی بودن این ده نفر روایت شده است؛ از جمله آنچه بودادود در سنن خود (ج ۲/ص ۶۲۳) روایت کرده است:

سعید بن زید بلند شد و گفت: گواهی می‌دهم که از رسول خدا ﷺ شنیدم که می‌فرمود: ده نفر از اهل بهشت هستند: پیامبر در بهشت است، ابوبکر در بهشت است، عمر در بهشت است، عثمان در بهشت است، علی در بهشت است، طلحه در بهشت است، زبیر بن عوام در بهشت است، سعد بن مالک در بهشت است، عبدالرحمن بن عوف در بهشت است، و اگر بخوام می‌توانم نفر دهم را نیز نام ببرم. سعید می‌گوید: اصحاب دو مرتبه پشت سر هم گفتند: او کیست؟ پیامبر ﷺ فرمود: سعید بن زید است.

اکنون به نکات زیر توجه کنید:

۱- آنها همان گونه که در دعوت اسلامی به پیامبر ﷺ نزدیک بوده‌اند، در نسب نیز با او قرابت داشته‌اند.

۲- اسماعیل بن ابراهیم خلیل الله جد این ده نفر می‌باشد.

۳- هر گونه بدگویی در خصوص یکی از آنها بدگویی در حق نسب و دودمان پیامبر ﷺ است.

۴- از میان این ده نفر، سعد و عبدالرحمن ﷺ از قبیله‌ی بنی زهره (دایی‌های پیامبر ﷺ) هستند.

۵- ابوبکر صدیق و پسر عمویش (طلحه) ﷺ از قبیله‌ی بنی تیم هستند.

۶- عمر و سعید بن زید ﷺ نیز که عموزاده‌ی همدیگر هستند از قبیله‌ی بنی عدی می‌باشند.

۷- از میان این ده نفر تنها پدر ابوبکر صدیق اسلام آورد.

۸- خلفای چهارگانه و شش نفر اهل شوری همان کسانی هستند که مژده‌ی بهشت را دریافت کردند.

۹- ابوبکر قبل از همه و سعد بن ابی وقاص بعد از همه دار فانی را وداع گفتند.

۱۰- عمر، عثمان، علی، طلحه و زبیر به شهادت رسیدند.

۱۱- عشره‌ی مبشره از اهل بدر هستند و جز عثمان ﷺ همه‌ی آنها از اهل بیعت الرضوان نیز بودند. لازم به ذکر است که بیعت الرضوان به خاطر عثمان بر گزار شد.

۱	پیشگفتار .....
۳	نمونه‌ی نخست: خویشاوندی سببی میان پیامبر ﷺ و خلفای راشدین .....
۵	نمونه‌ی دوم: دختران پیامبر ﷺ .....
۷	نمونه‌ی سوم: ازدواج علی بن ابی‌طالب ﷺ با فاطمه‌ی زهرا .....
۹	نمونه‌ی چهارم: نااهلی که مورد پسند علی و فرزنداناش .....
۱۱	نمونه‌ی پنجم: خویشاوندی سببی میان خاندان پیامبر ﷺ و ابوبکر صدیق .....
۱۳	نمونه‌ی ششم: من از دو جهت فرزند ابوبکر .....
۱۵	نمونه‌ی هفتم: خویشاوندی سببی میان خاندان پیامبر ﷺ و خاندان عمر بن خطاب .....
۱۷	نمونه‌ی هشتم: من فرزند دو خلیفه هستم .....
۱۹	نمونه‌ی نهم: عثمان بن عفان ﷺ در بیت پیامبر ﷺ .....
۲۳	نمونه‌ی دهم: خویشاوندی سببی میان خاندان پیامبر ﷺ و خاندان عثمان .....
۲۵	نمونه‌ی یازدهم: خویشاوندی سببی میان اهل بیت پیامبر ﷺ و عموزاده‌هایش .....
۲۷	نمونه‌ی دوازدهم: زبیر ﷺ در منزل پیامبر ﷺ .....
۲۹	نمونه‌ی سیزدهم: ارتباط خویشاوندی میان خاندان علی .....
۳۱	نمونه‌ی چهاردهم: ارتباط خویشاوندی میان خاندان علی .....
۳۳	نمونه‌ی پانزدهم: دامادهای حسین بن علی بن ابی‌طالب .....
۳۵	نمونه‌ی شانزدهم: محمد باقر .....
۳۷	نمونه‌ی هفدهم: حفصه دختر محمد دیاج و نوه‌ی خلفای راشدین و طلحه و زبیر .....
۳۹	نمونه‌ی هیجدهم: امهات المؤمنین یا همسران پیامبر ﷺ .....
۴۱	نمونه‌ی نوزدهم: عشره‌ی مبشره .....
۴۳	نمونه‌ی بیستم: دولت اسلامی تا پایان عصر خلفای راشدین .....
۴۴	برخی از کتاب‌های چاپ شده سایت عقیده .....





این سلسله نسب در همه کتاب های تاریخ، تراجم، و سیره خاص این موضوع موجود است.

الحمد لله الذي أرسل رسوله بالهدى ودين الحق ليظهره على الدين كله، وكفى بالله شهيدا، والصلاة والسلام على المبعوث إلى الناس كافة ليكون لهم بشيرا ونذيرا، وعلى آله وأصحابه الأطهار الأبرار الذين بلغوا سنة نبينهم وسلمهم تسليما مؤيدا.

این کتاب با دلائل روشن و محکم موضوع محبت موجود میان آنها اثبات می نماید همانگونه که خداوند در توصیف آنها بیان داشته: «وَحَمَّاءٌ يَنْهَوْنَ» (نست به یکدیگر مهربان و دلسوزند)

شاگردی نموده و تربیت شده بودند. و بعد از پیامبر ﷺ نیز با اخلاق و رفتار خویش به عنوان معلم جامعی بشری زیرا آنها در بهترین شرایط زمانی و پیرامون بزرگترین پیامبر الهی می زیستند، و در مدرسه آن بزرگوار

اکنون به روابط محکم خورشید و سببی آنها در طول پنج الی شش نسل اشاره خواهیم کرد، که این نیز خود دال بر رابطی محکم و ناگسستی اجتماعی و محبت بیش از حد میان آنان می‌باشد.

چند نکته مهم در ارتباط با این خوشخواندی:

(۱) این خریشاوندی سببی همراه با ذکر نام آنها هم در منابع شیعه وهم در منابع سنی به طور مساوی ذکر شده است.

۷) کتابهای تاریخی و شرح حال گدشگان این قضیه را به طور سطحی نه پژوهشی مورد بحث قرار داده‌اند،

۳) موضوع ازدواج و خیرشاندی سببی در فرهنگ عربی موضوعی بسیار با اهمیت بوده و عربها جز با خانواده‌ی اصیل و شرافتمند ازدواج نمی کردند، سپس اسلام آمد و ضمن تأیید این کار، تقوی را به عنوان معیار نخست ازدواج معرفی نمود، لذا انتخاب همسر تا به ام‌وز یک مفهوم اصیل اسلامی بوده و باقی خواهد ماند.

۴) **گرایش نام برای فرزندان یکی از عاداتهای بشر است و تنها مربوط به مسلمانان نیست و در هر جامعه‌ای، فرد تنها نام کسانی را برای فرزندش برمی‌گزیند که بیاگر عطف قلبی و قربت فکری و اعتقادی او نسبت به آنها باشد و اینکه سانگه حاجگاه اجتماع آنان باشد.**

۵) قبیله‌ی بنی هاشم جز با افراد همسطح شان از لحاظ دینی و خانوادگی ازدواج نمی کردند، و حتی حکام در مسأله‌ی فسخ نکاح قبیله‌ی بنی هاشم با غیر همسطح خویش دخالت می کردند، و شواهد تاریخی راجع به این قضیه سواد زیادی دارند.

از خداوند بزرگوار خواهیم که این کتاب را مورد استاده‌ی مردم قرار دهد و آن را ماهی اتحاد مسلمانان بگرداند.



دامادهای پیامبر ﷺ و آل و سلمه



مؤمنین یا همسران پیامبر  
نمونہ ہی جلد ہم

مکتوب شده است:

نمونه بازده همسر پیامبر ﷺ را با خاندان آن بزرگوار مورد بحث قرار می دهیم. شما در این

اکنون ارتباط نسبی همسران پیامبر ﷺ و با خاندان آن بزرگوار مورد بحث قرار می دهیم. شما در این

- ۱- از میان همسران پیامبر ﷺ جوهریه دختر حارث مصطفیّه خارج از سلسله‌ی نسب پیامبر می‌باشد، زیرا بنا به قول ارجح ایشان از قبیله‌ی قحطانیه است و همچنین صفیه دختر حمی بن اخطب نیز جدا از آن سلسله می‌باشد چون او هم نواده‌ی اسحاق بن ابراهیم خلیل الله است.

۲- جز خدیجه و زینب دختر خرمه همی همسران پیامبر ﷺ بعد از آن بزرگوار دار فانی را وداع گفته‌اند.

۲- همی آنها در قبرستان بقیع شلده‌اند جز خدیجه که در «حجون» مکه و میمونه که در «سرف» به خاک سپرده شده‌اند.

۴- بعد از وفات پیامبر ﷺ، زینب دختر جحش در سال (۲۰هـ) قبل از هجری همسران پیامبر ﷺ به ایشان پیوست.

هنگونه که زینب با پیامبر ﷺ از طریق مادرش (عمه دختر عبدالمطلب، عمه‌ی پیامبر ﷺ) نسبی داشت.

۵- تعداد احادیثی که توسط برخی از همسران پیامبر ﷺ روایت شده به شرح ذیل است:

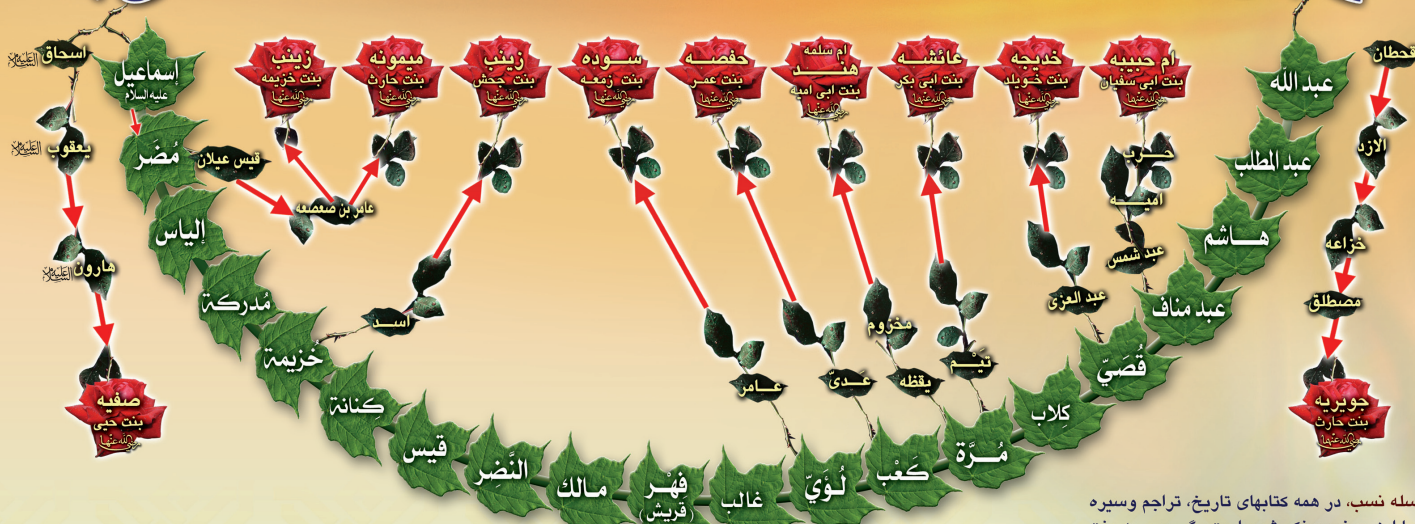
عائشه (۲۱۰)، ام سلمه (۳۷۸)، میمون (۷۸)، ام حبیب (۶۵)، حفصه (۶۰)، زینب دختر جحش (۱۱)، صفیه (۱۰)، جویریه (۷)، و سوده (۵).

۶- از میان همسران پیامبر ﷺ تنها حضرت عائشه رضی الله عنها دوشیزه بوده است.

آخرین همسری بود که پیامبر ﷺ با او وصلت نمود.

این سلسله‌ی نسب امهات المؤمنین بود که نسب مبارک آنها با نسب شریف پیامبر ﷺ در ارتباط بود.





**رابطه پدر و فرزندى غير مستقيم**  
(بين يکى از اجداد و يکى از نوه ها)

رابطه پدر و فرزندى مستقيم

پدر واجداد پیامبر ﷺ

همسر پیامبر ﷺ

این نمونه از ارتباط و همبستگی میان خلفای راشدین با پیامبر ﷺ سخن می گوید.

ایوب (علیه السلام) نخستین مردی است که وارد دایره اسلام می‌شود و دخترش عائشه را به نکاح پیامبر (ﷺ) درمی‌آورد. عائشه، - همسوم پیامبر (ﷺ) - تنها دوشیزای است که از سایر همسران پیامبر (ﷺ) کم‌سن و سال‌تر می‌باشد، و بیش از همه‌ی آنها حدیث روایت کرده است. اصحاب، بسیاری اوقات برای حل قضایا و مسائلی مهم به او مراجعه می‌کردند و از فتوای او استفاده می‌نمودند. ام المؤمنین عائشه رضی الله عنها - که در سال ۷۵ هجری وفات نمودند، به مدت ۹ سال همسر پیامبر (ﷺ) بودند.

عائشه رضی الله عنها که در سال ۵۷ هجری وفات نمودند، به مدت ۹ سال همسر پیامبر ﷺ بودند. تا آخرین روزهای حیات پیامبر ﷺ، عائشه به عنوان همسر مهبران برای آن بزرگوار باقی ماندند، و پیامبر ﷺ در منزل او و در نوبت وی وفات فرمود و در نهایت نیز در اتاق او دفن شد، و این بیانگر نهایت قربت ایشان با پیامبر ﷺ می باشد و پرده از این نکته برمی دارد که پیامبر ﷺ از اراضی و خشنود بوده است.

او با ایشان ادامه می‌دهد و در کنار رسول خدا دفن می‌شود.

لازم به یادآوری است که خداوند هرگز راضی نمی‌شود کسی در کنار آن شخصیت بزرگوار علیه السلام دفن شود مگر اینکه فردی مؤمن و بزرگوار باشد.

اما عمر بن خطاب رضی الله عنها ازدواج می کند و تا روزی که پیامبر صلی الله علیه و آله در سال سوم هجری با دختر مؤمن ایشان (حفصه) خدمتگزار به ساخت پاک و مقدس آن بزرگوار باقی می ماند، سپس به عنوان فردی امین و شایسته معرفی می شود و محافظت از قرآنی که توسط ابوبکر و اصحاب جمع آوری شده بود وی عهده‌ی وی گذارده می شود.

عمر فاروق رضی اللہ عنہ از ابتدای اسلام تا به امروز تا روز رستاخیز یار و یاور پیامبر صلی اللہ علیہ وسلم خواهد بود. ایشان در همان اتاق و در کنار پیامبر صلی اللہ علیہ وسلم دفن شده است؛ و این شاهد و گواهی بزرگ، عمیق، واضح و روشن بر ارتباط و علاقه آنها با هم می باشد.

در ملاحظات بعدی راجع به ارتباط اجتماعی عثمان و علی علیه السلام پیامبر صلی الله علیه و آله بحث خواهیم کرد.



# دختران سامر

## فاطمه

- سرور زنان عالم .
- کوچکترین دختر پیامبر ﷺ .
- ۱ سال قبل از بعثت پیامبر متولد شد.
- علی ﷺ در سال ۲ هـ با وی ازدواج کرد.
- در رمضان سال ۱۱ هـ وفات یافت.
- فرزندان وی حسن و حسین.
- سرور جوانان بهشت
- وزینب وام کلثوم ﷺ .

## زینب

- بزرگترین دختر پیامبر ﷺ .
- ۱۰ سال قبل از بعثت پیامبر ﷺ متولد شد.
- پسر خاله اش ابو عاص ابن ربیع ﷺ قبل از اسلام با وی ازدواج کرد.
- در حیات پیامبر ﷺ در سال ۸ هـ بر اثر پایین افتادن از شتر توسط مشرکین قریش وفات یافت.
- فرزندان: علی (که در کودکی وفات یافت) و امامه که علی ﷺ بعد از وفات فاطمه ﷺ با وی ازدواج کرد.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ

## وَبَنَاتِكَ

وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ  
عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلْبِيبِهِنَّ

همه آنان از زنان  
مؤمن مهاجر بودند  
رضی الله عنهن

خدیجه بنت خویلد  
سرور زنان عالم  
وام المؤمنین  
مادر ایشان است

## ام کلثوم

- دختر سوم پیامبر ﷺ .
- قبل از بعثت، بعد از رقیه ﷺ متولد شد.
- عثمان بن عفان ﷺ بعد از وفات خواهرش رقیه ﷺ با وی ازدواج کرد و به همین خاطر عثمان ملقب به ذی النورین (یعنی صاحب دو نور) شد.
- در حیات پیامبر ﷺ در ماه شعبان سال ۹ هـ وفات یافت .
- هیچ فرزندی نداشت .

## رقیه

- ۷ سال قبل از بعثت متولد شد.
- همراه با همسرش عثمان بن عفان ﷺ به حبشه مهاجرت کرد .
- بعد از ابتلا به حبسه، هم زمان با جنگ بدر در مدینه وفات یافت.
- حاصل ازدواجش با عثمان ﷺ عبدالله بود که در سال ۶ هـ وفات یافت .

ای پیامبر، به زنان و دخترانت و به زنان مومنین بگو که پوشش های خود را بر خود فرو افکنند

سوره احزاب آیه (۵۹)

## مهم ترین مراجع و مصادر

- |                                     |   |   |
|-------------------------------------|---|---|
| ۱- السيرة النبوية لابن هشام ۹/۲     | ۱۵- مستدركات علم الرجال للشمس الشاهرودي | ۸- الخصال للصدوق ص ۴۰۴                  |
| ۲- تاريخ الإسلام للذهبي ۱۲/۱        | ترجمه رقم ۹۲۳۷ و ۱۵۸۱۰ و ۹۵۹۰ و ۱۸۰۳۸   | ۹- تهذيب الأحكام للطوسي ۳/۲۳۲           |
| ۳- تاريخ دمشق لابن عساکر ۱۲۵/۲      | ۱۶- المقنع للطوسي ص ۳۳۲                 | ۱۰- شرح أصول الكافي للمازندراني ۷/۱۴۴   |
| ۴- البداية والنهاية لابن كثير ۲/۲۹۴ | ۱۷- المبسوط للطوسي ۴/۱۵۹                | ۱۱- تاج المواليد للطبرسي ص ۹            |
| ۵- الاصابية لابن حجر ترجمه ۱۱۸۱     | ۱۸- مصباح المجتهد للطوسي ص ۸۰ و ۶۲۲     | ۱۲- تاج مواليد الأئمة لابن خشاب ص ۷     |
| ۶- الاستيعاب لابن عبد البر ۱/۱۷     | ۱۹- تذكرة الفقهاء للحلي ۲/۶۰۴           | ۱۳- مناقب آل أبي طالب ابن شهر آشوب ۲/۹۰ |
| ۷- أسد الغاب لابن الأثير ۱/۱۰۱      | ۲۰- قرب الإسناد للحميري القمي ص ۹       | ۱۴- المسائل السروية للمفيد ص ۹۴         |

## نمونه هفدهم

حفصه دختر محمد دیاج و نوهی خلفای راشدین و طلحه و زبیر رضی الله عنهم

بعد از گذشت (۱۵۰) سال هنوز هم میان نوه‌های اهل بیت و اصحاب کرام ارتباط و همبستگی برقرار بود، دلیل برای این ادعا همین نمونه است:

حفصه دختر محمد دیاج بن عبدالله (مطرف) بن عمرو بن خلیفه راشد و امام عادل (عثمان) بن

عفان است.

حفصه از جهات مختلف، دختر پیامبر ﷺ، ابوبکر، عمر، عثمان، علی، طلحه و زبیر رضی الله عنهم می‌باشد:

— مادر ایشان خدیجه دختر عثمان بن عروه بن زبیر است.

— و مادر عروه، اسماء دختر ابوبکر است.

— و مادر محمد دیاج، فاطمه دختر حسین بن علی است.

— و مادر فاطمه دختر حسین، ام اسحاق دختر طلحه بن عبدالله است.

— و مادر عبدالله بن عمرو بن عثمان بن عفان، حفصه دختر عبدالله بن عمرو بن خطاب است، حفصه به

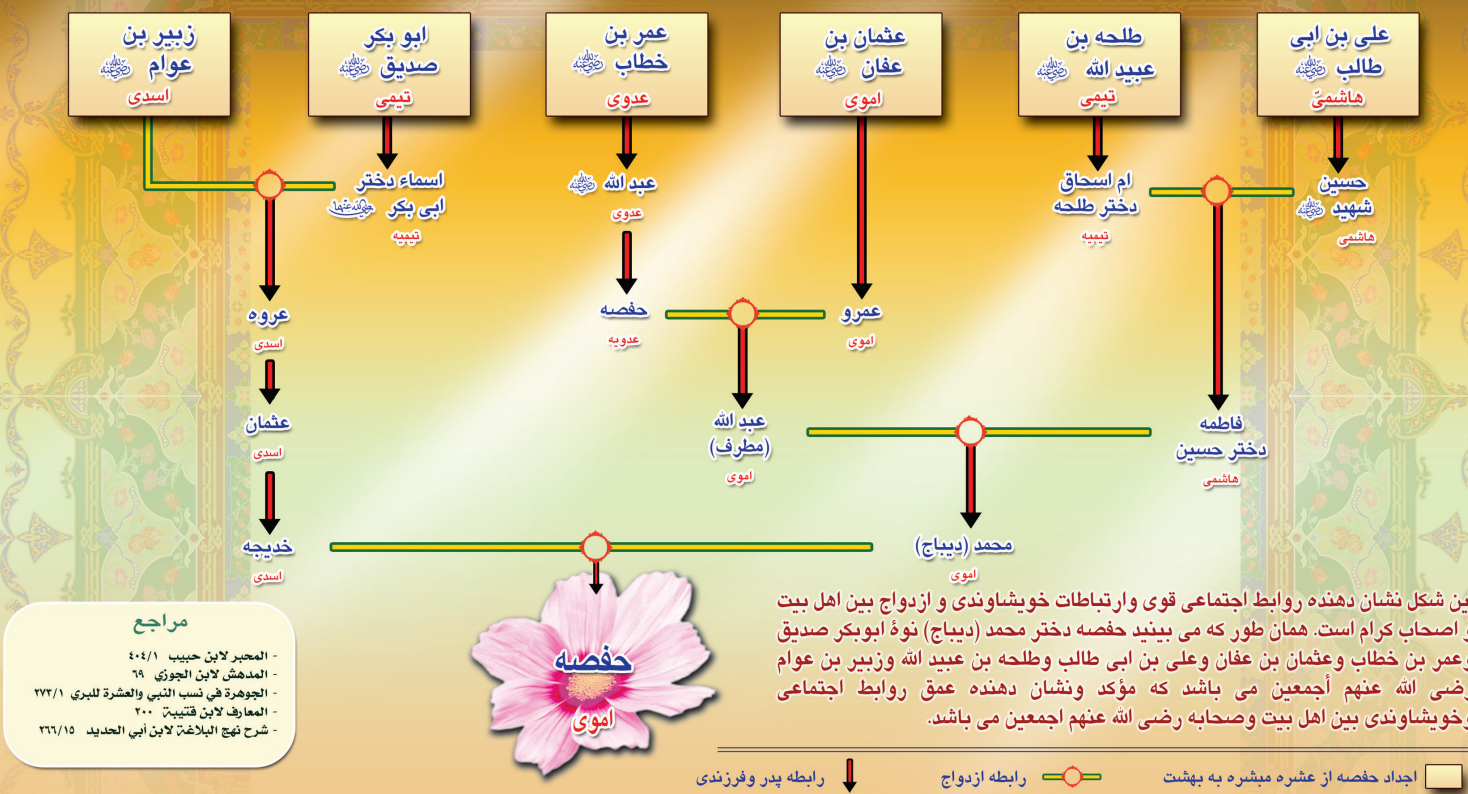
زینب دختر عمر بن خطاب نیز شهرت داشت.

خو اندیدی گرامی! آیا این همبستگی خانوادگی عجیب و شگفت انگیز را تصور می‌کردی؟

ببیند که فرزندان اهل بیت و اصحاب گرامی چگونه از هر گونه اختلافی گذشت کرده‌اند.



## حفصه دختر محمد (دیباج) و نوه خلفای راشدین و طلحه و زبیر رضی الله عنهم اجمعین



### نمونه دوم دختران پیامبر ﷺ

این نمونه در رابطه با شرح حال دختران پیامبر اکرم ﷺ است. همه آنان دخترانی مؤمن بودند که در راه خدا هجرت کردند، و مادر آنان سرور و جلودار زنان جهان، خدیجه دختر خویلد-رضی الله عنها- است.

مسئ تریشان زینب -رضی الله عنها- است. ایشان ده سال قبل از بعثت متولد شد و با پسر خاله اش ابوالعاص بن ربیع از قبیله عبیدماناف (یعنی عموزاده پیامبر ﷺ)، ازدواج کرد. نتیجه این ازدواج پسری بود به نام علی که در کوچکی وفات کرد و دختری به نام «امامه»، همان دختری است که علی ﷺ بعد از وفات فاطمه -رضی الله عنها- او را به نکاح خود در می آورد.

سپس هفت سال قبل از بعثت، رقیه -رضی الله عنها- مشهور به «ذات الهجرتین» متولد شد. ایشان بعد از طلاق گرفتن از پسر ابولهب با عثمان بن عفان ﷺ ازدواج کرد و همراه شوهرش به حبشه هجرت نمود. او فرزندی به نام عبدالله به دنیا آورد که در همان سنین کودکی از دنیا رفت. سپس همراه همسرش به مدینه هجرت کرد و در سال دوم هجری همزمان با غزوه بدر چشم از جهان فروست.

بعد از رقیه، ام کلثوم -رضی الله عنها- متولد شد. ایشان به مدینه هجرت کرده و بعد از وفات خواهرش با عثمان ﷺ ازدواج کرد. اما صاحب فرزندی نشد و در سال نهم هجری دار فانی را وداع گفت.

بعد از ایشان سرور زنان دو جهان و مادر دو دردانه پیامبر ﷺ «حسن و حسین» یعنی فاطمه زهرا متولد شد. ایشان یک سال قبل از بعثت پیامبر ﷺ چشم به دنیا گشود؛ فاطمه کوچکترین دختر پیامبر ﷺ است، اما از لحاظ فضل بر همه آنان برتری دارد. در سال دوم هجری با خلیفه راشد و امام عادل، علی بن ابی طالب ﷺ ازدواج نمود و شش ماه بعد از وفات پیامبر ﷺ در سال (۱۱ هـ) دار فانی را وداع گفت.

همه دختران پیامبر ﷺ جز فاطمه زهرا در زمان حیات آن بزرگوار از دنیا رفته اند. طبق منابع تاریخی همه آنان دختران پیامبر ﷺ هستند و آنجا که در قرآن از کلمه «بناتک» (دختران تو) استفاده شده، یا ناگر صحت آن گواهی تاریخی است، زیرا کلمه «بناتک» جمع است و برای جمع، و نه فردی تنها استعمال می شود، همچنان که سنت پیامبر ﷺ و اجماع علما بر آن دلالت می کنند.

خواننده گرامی؛ طبق آنچه ما در نمونه شماره ۲۷ از منابع مختلف در مورد این واقعیت تاریخی برای شما نقل کرده ایم می بینیم که آنچه توسط برخی ترویج و شایع می گردد که فاطمه -رضی الله عنها- تنها دختر پیامبر ﷺ بوده، اشتباهی فاحش است و اساسی ندارد.

۱- شخصی که به خاطر دین خدا دوازده هجرت فرمودند.



# علی بن ابی طالب و فاطمه زهرا

## چگونه آنها را

### از دواج بر برگشت

دوستی و خویشاوندی میان اهل بیت و اصحاب

**زمان و مکان:** ۲ سال بعد از بازگشت از جنگ بدر در مدینه.

**خواسنگاری:** ابو بکر صدیق، عمر بن خطاب و سعد بن معاذ <sup>(۱)</sup> از وی برای حضرت علی <sup>(۱)</sup> خواستگاری کردند.

**مهریه:** زره حطمی، که به حضرت عثمان <sup>(۱)</sup> به ۴۰۰ درهم فروخته بود و حضرت عثمان پس از پرداخت پول، زره را نیز به عنوان هدیه به وی برگردانده بود. <sup>(۲)</sup>



**غذای عروسی:** سعد <sup>(۱)</sup> کوسفندی را برای غذای عروسی سر برید و بعضی از انصار نیز مقداری ذرت برای غذای عروسی تقدیم کردند. <sup>(۲)</sup>



**خانه:** یکی از اصحاب به نام حارثه بن نعمان انصاری <sup>(۱)</sup> خانه ای به آنها هدیه داد. <sup>(۲)</sup>



**لوازم عروسی:** ابو بکر صدیق، بلال و سلمان فارسی <sup>(۱)</sup> بر اساس راهنمایی پیامبر <sup>(ص)</sup> لوازم را خریدند که شامل فرش تکه ای چرم، ظرفی برای آب کوزه، عبای خبیری، و عصا بود. <sup>(۲)</sup>



**نمونه ی شانزدهم**  
امام محمد باقر (رحمه الله)

این نمونه راجع به امام بزرگوار ابوجعفر محمد بن علی <sup>(۱)</sup> بن حسین بن علی بن ابی طالب است. ایشان در سال (۵۶هـ) در شهر مدینه متولد شدند.

چون از نظر علمی بسیار دقیق و آگاه بوده لقب باقر را به وی داده اند.

مشهورترین اساتید این بزرگوار گروهی از اصحاب هستند، صحابیانی همچون: جابر بن عبدالله انصاری، انس بن مالک، ابوسعید خدری، عبدالله بن عمر و عبدالله بن عباس <sup>(۱)</sup>. این نکته بیانگر وجود ارتباط علمی و فرهنگی میان اهل بیت و اصحاب گرامی است.

صرف نظر از کتاب های تفسیر و... در مهم ترین کتابهای حدیث ۲۴۴ روایت از امام باقر نقل شده است.

همچنان که قبلاً نیز بیان داشتیم امام باقر داماد خاندان ابوبکر صدیق <sup>(ص)</sup> بود، زیرا جدش (پیامبر <sup>(ص)</sup>) با عاتشه ازدواج کرده و عموی پدرش (حسن بن علی) با خفصه دختر عبدالرحمن بن ابوبکر صدیق ازدواج کرده و همچنین برادر زاده اش اسحاق بن عبدالله بن علی بن حسین با خاندان ابوبکر فامیل شده و از اخوت، برادری، محبت و وفاداری آنها نهایت استفاده را برده اند. لذا او نیز به تبعیت از این دودمان شریف خود با فروه دختر قاسم بن محمد بن ابوبکر صدیق <sup>(ص)</sup> ازدواج کرد و در نتیجه این ازدواج فرزندی به نام صادق چشم به جهان گشود.

این نمونه را با ذکر روایت اربلی از امام باقر به پایان می رسانم آنگاه که راجع به تزئین شمشیر از امام باقر سؤال می کنند در پاسخ می گوید: اشکالی ندارد، زیرا ابوبکر صدیق نیز شمشیر خود را مزین می کرد، اربلی می گوید: گفتیم: چرا کلمه ی صدیق را برای وی به کار می برید؟ امام در پاسخ رو به قبله ایستاد و با صدایی مهیب سه مرتبه پشت سر هم گفت: آری می گویم: صدیق، و هر کس کلمه ی صدیق را برای او به کار نبرد، خداوند در دنیا و آخرت سخن او را تصدیق نخواهد کرد! <sup>(۱)</sup>

۱- علی بن حسین پدر امام محمد باقر و مشهور به زین العابدین است.  
۲- کشف الغمه (۲/ ۱۳۶).



# محمد باقر

**محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب علیه السلام**  
( میلاد سال ۵۶ هـ - وفات سال ۱۱۴ هـ )

## اساتید وی از صحابه

- ام سلمه ( هند مخزومی ) رضی الله عنه  
( ام المؤمنین )
- ابو سعید خدری انصاری رضی الله عنه
- انس بن مالک انصاری رضی الله عنه

- جابر بن عبد الله انصاری رضی الله عنه
- عبد الله بن عباس هاشمی رضی الله عنه
- عبد الله بن عمر بن خطاب رضی الله عنه

## مادر وی

ام عبد الله  
بنت حسن

ابن علی بن ابی طالب رضی الله عنه

## از همسرانش

ام فروه  
بنت قاسم

ابن محمد بن ابی بکر صدیق رضی الله عنه

## از گفتار باقر رضی الله عنه

از باقر راجع به تزئین شمشیر سؤال شد؛ وی در پاسخ گفت اشکالی ندارد، زیرا ابو بکر صدیق رضی الله عنه نیز شمشیر خود را مزین می کرد، به وی گفته شد: چرا کلمه صدیق را برای وی به کار می برید؟ امام فوراً رو به قبله ایستاد و سه بار گفت: آری می گویم صدیق، و هر کس صدیق را برای او بکار نبرد، خدا در دنیا و آخرت سخن وی را تصدیق نخواهد کرد.

## درباره باقر رضی الله عنه می گویند

در زمان خودش سرور بنی هاشم بود، معروف به باقر به معنی شکافته علوم شد چون از نظر علمی بسیار دقیق و آگاه بود.

روایت در  
کتاب تسعه  
دارد

## مراجع:

- اصیلی اثر ابن طقطقی ۱۲۹
- تهذیب الکمال اثر حافظ مزی ۲۶ / ۱۳۷
- تذکره الحفاظ اثر حافظ ذهبی ۱ / ۱۲۴
- عمده الطالب اثر ابن عثمه ۳۴۵
- سیر أعلام النبلاء اثر حافظ ذهبی ۴ / ۴۰۲
- کشف الغمه اثر اربلی ۲ / ۳۶۰

## نمونه ی سوم ازدواج علی بن ابی طالب رضی الله عنه با فاطمه ی زهرا رضی الله عنها

در این نمونه، تصویرهای نقل شده از منابع گوناگونی را در پایین صفحه مشاهده می کنید که نشان می دهند اصحاب -رضی الله عنهم- در ازدواج علی رضی الله عنه با فاطمه رضی الله عنها نقش اساسی داشته اند. آیا جز محبت و دوستی میان آنها چه انگیزه ی دیگری برای این کار وجود دارد؟

و اینکه دلایلی بر نقش اصحاب ارائه داده می شود:

۱- ابوبکر، عمر و معاذ رضی الله عنهم کسانی بودند که در سال دوم هجری بعد از غزوه ی بدر علی را برای ازدواج با فاطمه تشویق کردند.

۲- کسی که به جای علی رضی الله عنه مهریه ی فاطمه را پرداخت کرد، عثمان بن عفان رضی الله عنه بود. قصیه از این قرار بود که عثمان به قیمت چهار صد درهم جوشنی از علی رضی الله عنه خرید و هنگامی که علی پول را دریافت کرد، عثمان به وی گفت: این جوش به عنوان هدیه ای از جانب من برای تو باشد. آری با حفظ کرامت و عزت نفس علی و بدور از منت و تکبر از جانب عثمان رضی الله عنه مهریه ی فاطمه مهیا شد.

۳- چون انصار نیز از این ازدواج راضی و خوشحال بودند، سعد رضی الله عنه گوسفندی را ذبح کرد و جشنی را برای عروسی علی رضی الله عنه راه انداخت و برخی از انصار نیز با فراهم کردن ذرت در تدارک جش عروسی سهم شدند.

۴- هنوز کمک و یاری رسانی انصار به پایان نرسیده است، اینکه حارثه بن نعمان انصاری رضی الله عنه منزل مسکونی خویش را که در کنار منزل پیامبر صلی الله علیه و آله است به عنوان هدیه به علی و فاطمه رضی الله عنهما تقدیم می کند.

۵- و در پایان، اصحاب و در رأس آنها ابوبکر رضی الله عنه جهیزه ی این زوج جوان را فراهم می کنند. حال، آیا کار دیگری برای یاری رسانی به این زوج جوان باقی مانده که اصحاب آن را انجام ندهند؟

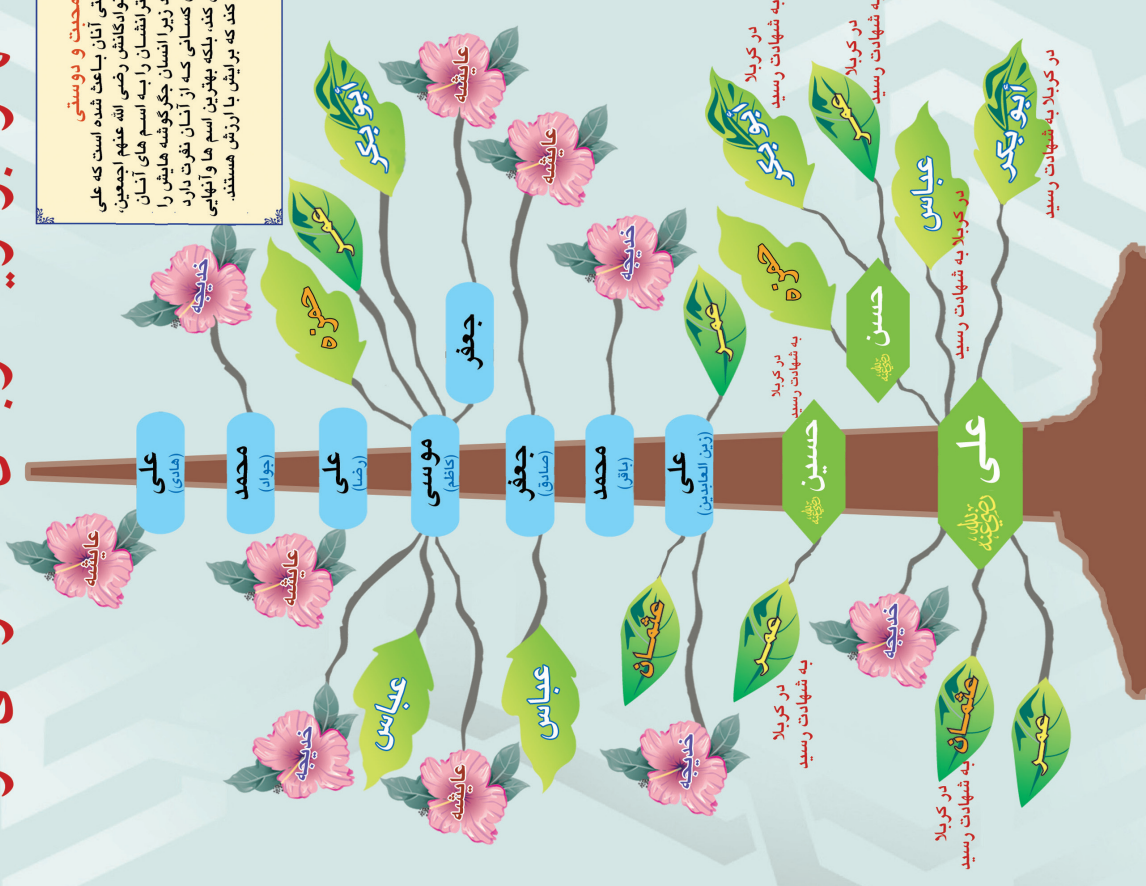
باشد؟

به نظر شما غیر از محبت، دوستی و وفاداری به پیامبر صلی الله علیه و آله چه چیز دیگری آنها را برای انجام این کار تشویق می کرد؟ و چه انگیزه و امید دیگری در آن کار نقش داشت؟

آنچه را برگزیده و بدان افتخار می کند  
نام هایی که فرزندانش

محبت و دوستی

و فرزند و نوادگانش رضی الله عنهم اجمعین) و دوستی آنان باعث شده است که علی بن ابی طالب و دخترانشان به اسم های آنان نامگذاری کنند زیرا انسان گروگوشه هایش را به اسم های کسانی که از آنها نفرت دارد نامگذاری نمی کند، بلکه بهترین اسم را و انهایی را انتخاب می کند که بارش یا ارزش هستند.



این شجره نامه در برگردنده بعضی از اسم ها و سلسله نسب هاست و نه همه آنها اسامی بسیاری از فرزندان و نوادگان علی (رضی الله عنه) همچون فاطمه، حفصه و زینب، به علت کمبود جا ذکر نشده است.

[illegible]

کنون به فرزندان حسین بن علی علیه السلام بخصوص علی بن حسین بن علی و دو خواهرش (فاطمه و سبکینه) اشاره داشتند.

اما نکات مورد نظر ما عبارتند از:

حسن (المنی) پسر حسن بن علی بن ابی طالب و همسر فاطمه دختر حسین بن علی در حادثی دلخراش کربلا با زخمی ضعیف نجات پیدا کرد، ایشان از فاطمه سه پسر نجیب به نامهای حسن (المثلث)، عبدالله (المحضر) و ابراهیم (العمر) و دو دختر به نامهای زینب<sup>۱</sup> و کلثوم<sup>۲</sup> داشتند.

۲- فاطمه بعد از وفات حسن الشعی در سال (۹۷هـ) با عبدالله بن عمرو بن عفان (ملقب به مطرف) ازدواج کرد و سی، نه نام دساح و دختری، پادای او به دنیا آورد.

۳- سَکینه دختر حسین نیز با عبدالله بن حسن بن علی بن ابی طالب ازدواج کرد.<sup>۳</sup> این بزرگوار که کنیه اش ابی بکر بود، ه ا ق ۴۴ (طف) همداه خانه ادوات شهید شد.

۴- سکنه بعد از عبدالله با مصعب بن زبیر بن عوام ازدواج کرد و فرزندی به نام فاطمه برای او به دنیا آورد.

بعد از آنکه مصعب در سال (۷۱هـ) به قتل رسید عبدالله بن عثمان بن حرام با سکنه از وراج کرد و در نتیجه این ازدواج سه فرزند از ناهای عثمان (ملقب به قرین)، حکیم و ریحانه دنیا آمدند.

۶- سکنه بعد از وفات عبداللہ با زید بن عمر و بن عثمان بن عفان ازدواج کرد.

۷- بعد از وفات زید، ابراهیم بن عبدالرحمن بن عوف با وی ازدواج کرد اما بعد از سه ماه او را طلاق داد.

۸- سپیس اصیغ بن عبدالعزیز بن مروان بن حکم، برادر خنیھی راشد عمر بن عبدالعزیز، با او ازدواج کرد. اما خلیفہ زہد از دنیا رفت.

نکات قابل ملاحظه باشند:

الف - در ستم از دواخ‌های سکنه، بر ادرش علی، بن، حسن، علیه السلام و او بوده است.

ب- دو نفر از شهران سکیه در همان روزهای اول ازدواج به قتل رسیده اند، یکی دیگر از آنها وفات کرده و دیگری، نیز بعد از طلاق، مرده است. نکته بیانگیز آن است که سکیه شیهه از

فازنده است.

ج - آنچه قابل توجه است اینکه شوه‌ران سکنیه از میان فرزندان و نوه‌های اصحاب بخصوص افرادی همچون: عثمان، زبیر و عبدالرحمن بن عوف رضی الله عنه هستند، و این بیانگر وجود نهایت محبت و دوستی

حتی، میان نوه‌های آنها می‌باشد.

۱- خلیفه‌ی اموی ولید بن عبدالملک با او ازدواج کرد.  
۲- با پسر دایی خود امام محمد باقر ازدواج کرد.  
۳- در مخر میانه نام وی را قاسم ذکر کرده‌اند.



## از میان فرزندان اصحاب



زیاد بودن همسران سکینه علل متعددی دارد که می توان شهادت، قتل، یا عمر کوتاه بعضی از همسرانش را از آن جمله بر شمرد، و فقط یکی از ازدواج هایش به طلاق انجامیده است.

مهم ترین مراجع:

- تاریخ دمشق لاین عساکر
- الطبیقات الکبری لاین سعد
- جمهرة أنساب العرب لاین حزم
- نسب قریش للزبیر بن بکار
- أعيان الشیعة لحسن الأمين العاملي
- أنساب الأشراف للبیلاذري
- تذکرة الفقهاء للحملي
- مقاتل الطالبیین لأبي الفرج الأصفهانی
- منتهی الامال لعباس القمي
- المحبر لاین حبیب
- الاصيلي لاین الطقطقي
- كشف الغمة للآزدي

### نمونه‌ی چهارم نامهایی که مورد پسند علی و فرزندان ایشان بودند

با دقت به این شجره نامه مبارک بنگر:  
ابوبکر، عمر و عثمان در صحنه‌ی کربلا شرکت دارند و شهید می شوند!  
اما چطور؟ برای یافتن جواب، ما را همراهی کن.  
ابوبکر فرزند علی بن ابی طالب، و برادر زاده‌اش ابوبکر بن حسن بن علی بن ابی طالب، عمر بن حسن و عمر بن حسین همراه دو عمومی خویش عباس و عثمان دو فرزند علی بن ابی طالب از همسرش ام البنین کلایه در میدان کربلا حضور داشتند.  
و این نکته را فراموش نمی کنیم که عمر بن علی بن ابی طالب بعد از همه‌ی فرزندان علی (علیه السلام) وفات می کند، و عمر و عثمان دو فرزند از فرزندان علی بن حسین هستند.  
بلکه این مسأله به نسل ششم نیز امتداد پیدا می کند و موسی کاظم دو فرزند از فرزندانش را ابوبکر و عمر می نامد.

آیا برای توضیح این مسأله می‌خواهید از میان فرزندان اهل بیت پیامبر (صلی الله علیه و آله) - آن خاندان از محبت و همبستگی، آنان که بیشتر از هر کس دیگری به فضیلت و دوستی مهاجرین و انصار با جدشان پیامبر (صلی الله علیه و آله) داشتند - افراد بیشتری را معرفی کنیم؟

اینگ شناسایی بیشتر:

عائشه دختر امام جعفر صادق!  
عائشه دختر امام موسی کاظم!  
عائشه دختر امام رضا!  
عائشه دختر امام جواد!

خواننده‌ی گرامی؛ از لایلی کتاب های معتبر و مورد اعتماد اسلامی تعداد بسیار بیشتری از این ارتباط های خانوادگی میان اهل بیت با خاندان اصحاب، و انتخاب این نام ها برای فرزندان شان مشاهده می شود. حال می‌خواهید سخنان مستشرقین کینه توز و برخی جاهل را تأیید کنیم که اعلام می‌دارند میان آنان عداوت و دشمنی وجود داشته است؟

خداوند! از تو می‌خواهم مسلمانان را از وسوسه، دیسه و توطئه‌ی آنان محفوظ نگه داری!



ارتباط خویشاوندی میان خاندان علی و خاندان طلحه

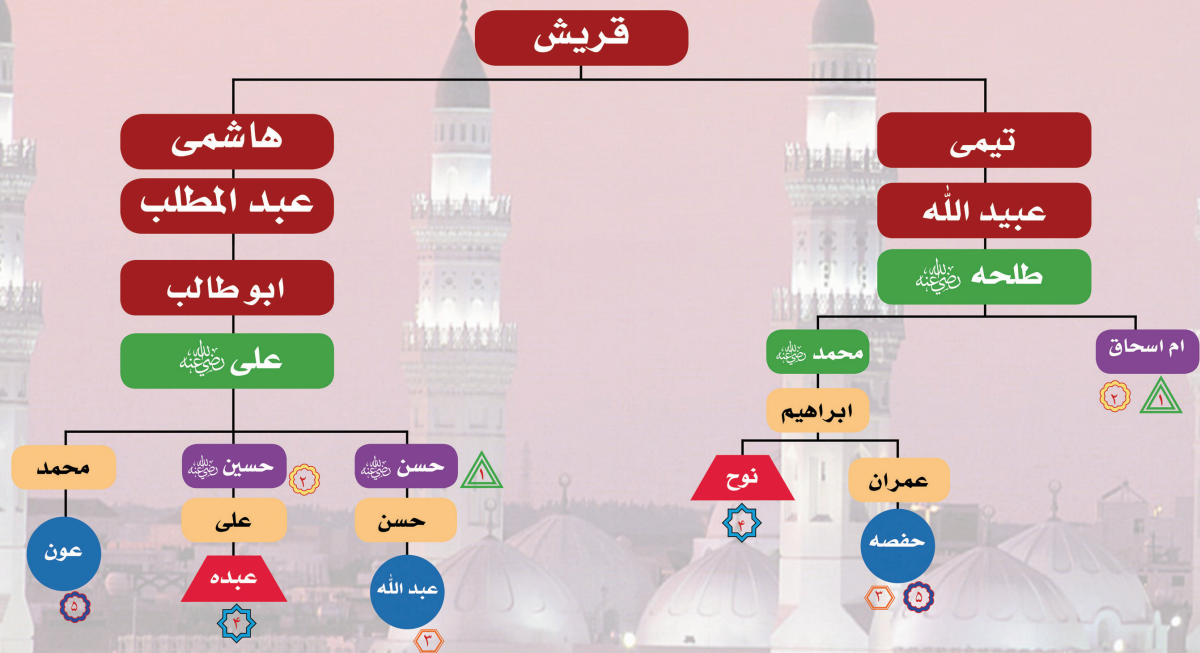
ما در این نمونه تنها به نکات زیر اشاره می‌کنیم:

خلافت برگزیدند. فضیلت و سابقه‌ی خدمات این بزرگوار به اسلام برای همگان واضح و روشن است و بنا به دعوت ابوبکر به اسلام روی آوردند و یکی از شش نفر اهل شوری است که سیدنا عثمان رضی الله عنه را به پیروی از پیغمبر صلی الله علیه و آله و در یافت کردند و جزو هشت نفری است که از همان ابتدا اسلام آوردند، و یکی از پنج نفری است که است. او قریشی نسب و از قبیله‌ی تیم است. ابومحمد (طلحه) یکی از ده نفری است که مؤذنه‌ی بهشت طلحه پسر عبدالله بن عثمان بن عمرو بن کعب بن تیم بن مره بن کعب بن لؤی بن غالب

- ۱- حسن بن علی علیه السلام بام اسحاق (دختر طلحه رضی الله عنه) ازدواج می کند و در نتیجه ی این ازدواج فرزندی به نام حسن به دنیا می آید.
- ۲- بعد از وفات حسن بن علی علیه السلام بنا به وصیت ایشان، برادرش (حسین بن علی) بام اسحاق ازدواج می کند و فرزندی به نام فاطمه ی صغری به دنیا می آورد.
- ۳- سؤال: آیا حسن و حسین در معرک ی جمل شرکت نداشتند؟ حال اگر معرک ی جمل آن گونه که بوده که مستشرقین و برخی جاهلان بدان پرداخته اند، پس چرا اینان با نسل طلحه ازدواج کرده اند؟
- پیش از این باید بگوئیم که در این باره ی حدیثی در تاریخ وارد نموده است.
- ۴- عبدالله (المحض) پسر حسن بن حسن بن علی بن ابی طالب و عون بن محمد بن علی بن ابی طالب یکی پس از دیگری با حفصه دختر عمران بن ابراهیم بن محمد بن طلحه ازدواج کردند.
- ۵- عبده دختر علی بن حسین بن علی بن ابی طالب با نوح بن ابراهیم بن محمد بن طلحه ازدواج کرد.
- ۶- خواننده ی گرامی! اهل بیت و اصحاب بزرگوار رسول خدا به عنوان الگو و قدوه همیشه در پی حفظ اتحاد امت اسلامی، بودند.



خویشاوندی میان خاندان علی بن ابی طالب  
و خاندان طلحة بن عبید اللہ رضی اللہ عنہما



نکته مهم: این شجره نامه در برگیرنده برخی از خویشاوندی ها و نسب ها است و نه همه آنها.

قال تعالى : ( مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ ) (الفتح: ٢٩)

این شجره نامه که بر اساس کتاب های مرجع مسلمانان است رابطه گرم میان اهل بیت واصحاب را نشان می دهد واستقرار رابطه صمیمی میان اهل بیت و اصحاب و خاندان آنها در طول تاریخ را می رساند. پس باید از مسایل تحریف شده در تاریخ پرهیز کرد.

پس باید از مسایل تحریف شده در تاریخ پرهیز کرد.

خویشاوندی سببی میان خاندان پیامبر ﷺ و ابوبکر صدیق رضی اللہ عنہ

این نمونه از وجود شش خوشاوندی سببی میان خاندان پیامبر ﷺ و ابوبکر صدیق رضی الله عنه پرده برمی دارد.

این دو خاندان در این ازدواج خلاصه می‌شود؛ هرگز! نو! در دانه پیامبر ﷺ حسن و در برخی منابع حسین نیز منابع

سپس از میان نسل حسن، (موسی الجون) بن عبدالله (المحض) بن (حسن المثنی) بام سلمه دختر محمد بن طلحه بن عبدالله بن عبدالرحمن بن ابوبکر ازدواج می کند.<sup>۲</sup>

اما از میان نسل حسین، در سال (۸۰ هـ) باقر با م فروه دختر قاسم بن محمد بن ابوبکر ازدواج می کند که حنفی صادق تنجی، این ازدواج می باشد.<sup>۳</sup>

وبه همین صورت اسحاق بن عبدالله بن علی بن حسین با کلثوم دختر اسماعیل بن عبدالرحمن بن قاسم بن محمد بن ابی بکر ازدواج کرد.<sup>۴</sup>

و از میان خانوادگی جعفر طیار اسحاق بن عبدالله بن جعفر بن ابی طالب (بام حکیم دختر قاسم بن محمد بن ابومرک و خاهر ام فروه (مادر جعفر صادق) ازدواج کرده و سه پسر و یک دختر داشت.

در این نمونه نکات زیر قابل ملاحظه هستند:

دو خاندان ارجمند هیچ گونه مقام و منصب سیاسی، اجتماعی و... در این ازدواج نقش نداشته است. بیشتر این خورشیدپاشی ها بعد از وفات ابوبکر صورت گرفته، پس به طور قطع غیر از محبت و دوستی میان این

همه مردها از اهل بیت نبوی و زنهای خاندان ابوبکر بودند، و آنچه واضح و روشن است اینکه همیشه مرد به خواستگاری زن می‌روند، بنابراین، اهل بیت پیامبر ﷺ خواهان این ارتباط خانوادگی با خاندان ابوبکر بوده‌اند.

ادامه‌ی این اردو اجهای بعد از رویدادهای گوناگونی همچون: سقیفه، صفین، جمل، کربلا و... دلیل واضح و روشنی است بر این که هر چند این رویدادها از جانب مستشرقین و برخی جاهلان بزرگ جلوه داده شده‌اند، اما امت اسلامی به طور عام و اهل بیت به طور خاص این اختلافات را نادرده گرفته و اهمیتی برای آن قائل نشده‌اند، و اگر نه اشتباهات بسیار واضح و روشن تاریخی در عصر پیامبر ﷺ و عصر خلفای راشدین دیده می‌شود که برای توسعه‌ی داری و عدوات و خصوصت و در نهایت برایابی فتنه و آشوب و یاشیدن بذر اختلافات راهی، بسیار گسترده را فرا راه آنان قرار داده بود.

١- انساب الاشراف: بلاذري (٣٨١/١)، المحم: ابن: حسب (٤٤٨)

٢- انسحاب الاشراف (٤٠٧/١)، نسب قريش (٩٠/١)، الفخرى في انسحاب الطالبين (٣٦/١) وعمده الطالب (١١٣).

۳- همه‌ی منابع در خصوص این مسأله اتفاق نظر دارند.

۴- نسب قریش ۲۴/۱

۵- الشجره المباركه: فخر رازی



ازدواج بین خاندان علی و خاندان زبیر علیه السلام

و میان خاندان علی بن ابی طالب و خاندان زبیر <sup>علیه السلام</sup> طور جزئی، ذکر شده است.

این ازدواج ها بعد از واقعه جمل (سال ۳۶ هـ) رخ داده و یانگر آنست که واقعه جمل مایه بغض و کینه بین آنان ننمده است، و ادعاهای پوچی که مستشرقان و برخی جاهلان از روی کینه توزی و حسادت به آن نیست می دهند بایه و اساسی ندارد و دروغی بیش نیست.

۲- چهارده ازدواج در طول یک قرن و بین شش سلسله نسب آنان صورت گرفته است.

شش گروه از این ازدواج ها با افرادی از خانواده حسن بن علی علیه السلام رخ داده که شامل: ازدواج با دو دختر وی رقیه و نفیسه، ازدواج با سه نوهی (دو پسر و یک دختر به نام ملک) می باشد و عبدالله (ملقب به النفس الزکیه) نوه امام حسن دو بار با افرادی از خانواده زبیر ازدواج کرده است.

۴- شش گروه از این ازدواج‌ها با افرادی از خانواده حسین بن علی (علیه السلام) بوده که شامل دختر وی سکنه، و پنج نفر از نوه‌های وی می‌باشد.

۵- از اعضای خانواده مصعب بن زبیر رضی الله عنه پنج نفر با خاندان علی رضی الله عنه ازدواج کردند.

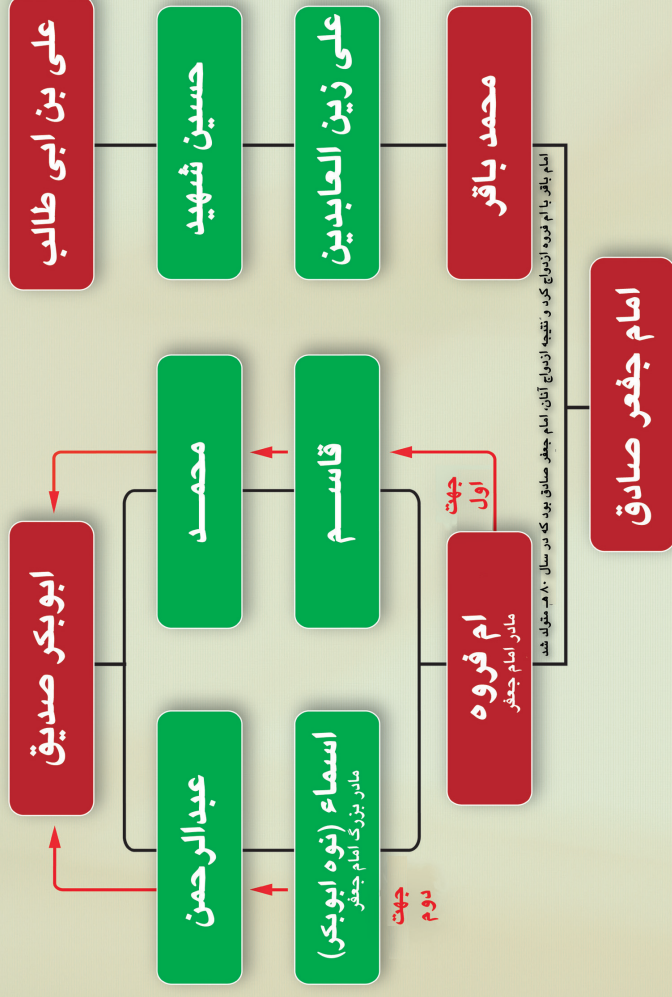
امام جعفر صادق ہمیشہ با افتخار می گفت:

وَأَمَّا الْفُلُ فَأُرْسِلَتْ بِرَحْمَةٍ مِنَّا لِيُبَيِّنَ مَا بَيْنَ أَيْمَانِهِ هَذِهِ وَأَوَّلَ الْمُشْرِكِينَ

هستہ صدیق ابو ذر فرزند جہت دو از من (ع)

جهت دوم: از طریق مادر بزرگ امام جعفر صادق، اسماء بنت عبدالرحمن بن ابی بکر صدیق.

جهت اول: از طریق مادر امام جعفر صادق، ام فروه بنت قاسم بن محمد بن ابی بکر صدیق.

[illegible]

**وقایع مهم در تاریخ اسلام:** ۱) وفات پیامبر ﷺ در سال ۱۱ هـ.  
۲) سقیفه در سال ۱۱ هـ.  
۳) واقعه جمل در جمادی الآخر سال ۳۶ هـ.  
۴) واقعه صفین در صفر سال ۳۷ هـ.  
۵) وفات عثمان رضی الله عنه در سال ۳۵ هـ.  
۶) وفات حسین بن علی علیه السلام در سال ۴۰ هـ.  
۷) شهادت علی علیه السلام در سال ۴۰ هـ.  
۸) وفات حسن بن علی علیه السلام در سال ۴۹ هـ.  
۹) شهادت حسین بن علی علیه السلام در کربلاء، محرم سال ۶۱ هـ.



دوستی و خویشاوندی  
میان اهل بیت و اصحاب

## ازدواج بین خاندان علی بن ابی طالب و خاندان زبیر بن عوام رضی الله عنهما

۱۴

ارتباط خویشاوندی  
بین آل علی و آل زبیر  
در طول ۱۰۰ سال

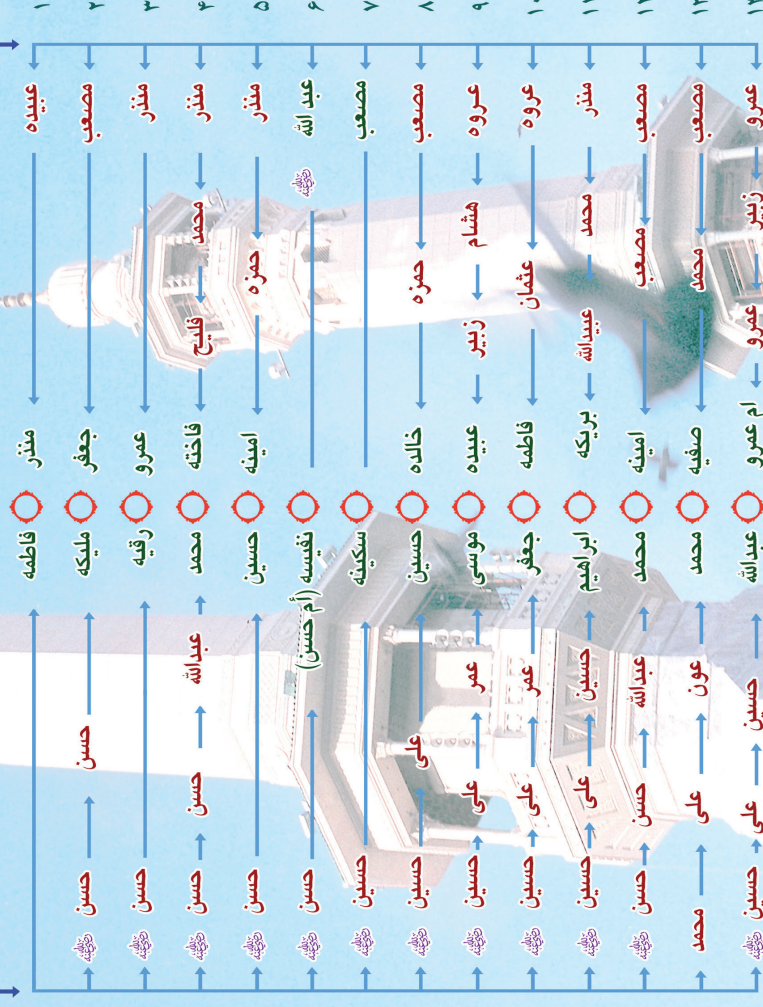
### قصی بن کلاب

عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف

خویند بن اسد بن عبد العزی

علی بن ابی طالب

زبیر بن عوام



تکته مهم: این شجره شامل قسمتی از ازدواج ها و نسب ها است و نه همه آنها

رابطه ازدواج

رابطه پدر و فرزندی

صحابه

قال مال : ( مُعْتَمَدٌ زَمَنُ اللَّهِ وَزَمَنُ عَمَّةِ أَنْبَاءِ عَلِيٍّ أَكْثَرُ رَحْمَةً وَنَهْجًا ) ( الفقه : ۲۹ )  
بر این شجره نامه کتاب های مرجع مسلمانان شباهت می دهند و نقلیه می کنند آنها را که موجب استمرار  
رابطه گرم میان اهل بیت و اصحاب و نوادگان آنها در طول تاریخ است پس باید از مسایل خروید شده در  
تاریخ پر خیر کرد.

مراجع و مصادر  
- استبصار فی تاریخ آل زبیر : ۲۰۸  
- تاریخ آل زبیر : ۵۷  
- مستدرکات علی بن ابی طالب : ۸۲۱  
- مستدرکات علی بن ابی طالب : ۹۸  
- مستدرکات علی بن ابی طالب : ۹۸  
- مستدرکات علی بن ابی طالب : ۹۸  
- مستدرکات علی بن ابی طالب : ۹۸

### نمونه ی ششم

من از دو جهت فرزند ابوبکر را

به این نمونه توجه کن، نکته ی بسیار جالبی را در خود دارد.

جعفر بن محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب رضی الله عنه که ملقب به صادق است، به جد خود (ابوبکر صدیق) افتخار می کند و به او می بالد و با افتخار اعلام می دارد که من از دو جهت فرزند ابوبکرم:

جهت نخست: صادق از طریق مادرش ام فروزه دختر فقیه مردم مدینه، قاسم بن محمد بن ابوبکر به جد خود ابوبکر صدیق می رسد.

و جهت دیگر آن است که مادر ام فروزه اسماء دختر عبدالرحمن بن ابوبکر صدیق است.

آیا صادق به کسی غیر از اهل تقوی افتخار می کند؟

و چرا باقر یا ام فروزه ازدواج کرد؟

خواننده ی گرامی؛ آیا می دانید که این ارتباط خویشاوندی میان این دو خاندان شریف و متدین تا هفتاد سال بعد از وفات ابوبکر ادامه پیدا کرد؟

آنها غیر از محبت، دوستی و انتخاب همسرانی نجیب و مادرانی شریف برای فرزندان هیچ گروه انگیزی سیاسی و اجتماعی نداشتند.

آری، نتیجه ی این ازدواج امام بزرگوارى همچون امام جعفر صادق است.

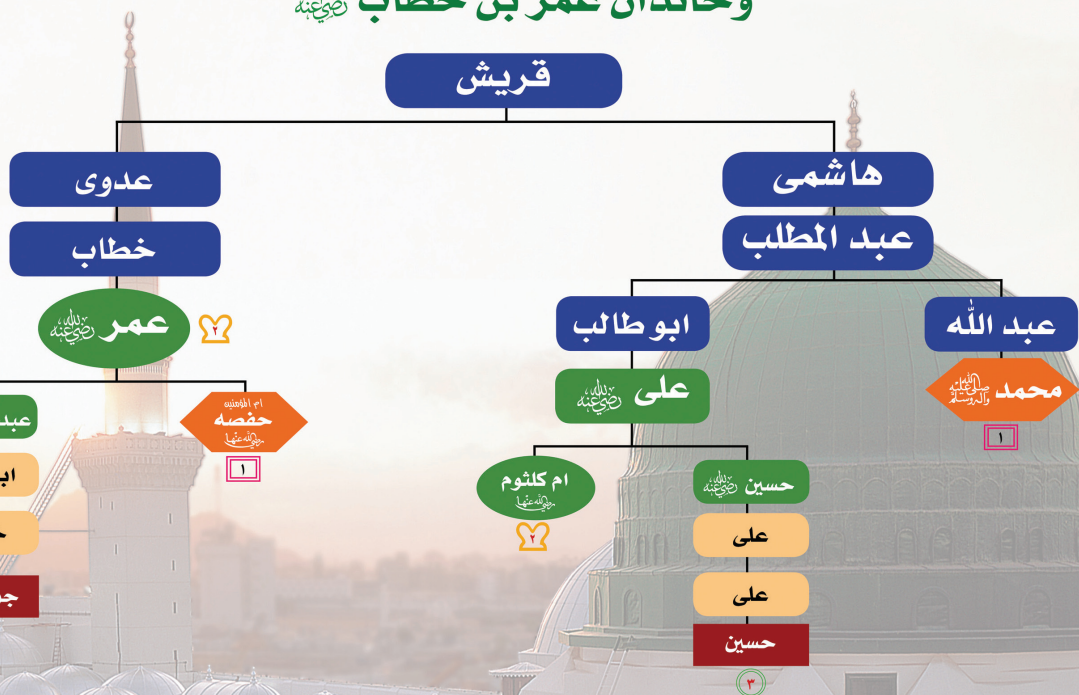
امام صادق علی رغم شهرتی که در باب فقه و علم دارد، در کتاب های صحیح مسلم و سنن اربعه نیز احادیث صحیحی از ایشان روایت شده است.

باید هم این طور باشد؛ زیرا پدر ایشان امام باقر است و پدر خاله اش فقیه مدینه، قاسم بن محمد است و در معدن علم و دانش (مدینه نبوی) رشد و نمو کرده و در نهایت نیز در آنجا از دنیا رفته است.



# خویشاوندی میان خاندان پیامبر ﷺ و خاندان عمر بن خطاب رضی الله عنه

دوستی و خویشاوندی  
میان اهل بیت و اصحاب



یکی بودن **شماره**، **شکل** و **رنگ** نشان دهنده خویشاوندی میان آن دو شخص بزرگوار از اهل بیت پیامبر ﷺ و خاندان عمر است

نشان و همد صحابی

تکته مهم: این شجره نامه در برگزیده برخی از خویشاوندی ها و نسب ها است و نه همه آنها.

قال تعالى : ( مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ ) (الفتح: ۲۹)  
این شجره نامه که بر اساس کتاب های مرجع مسلمانان است رابطه صمیمی میان اهل بیت و اصحاب و خاندان آنان را در طول تاریخ نشان می دهد. پس باید از مسایل تحریف شده در تاریخ پرهیز کرد.

مهم ترین منابع و مصادر :

- المعارف اثر ابن قتیبه ۲۳۲
- الطبقات الکبری اثر ابن سعد ۳۳۲/۳
- وسائل الشیعه اثر حر عاملی ۲۴۰/۲۰
- نسب قریش اثر زبیری ۲۵
- عمده الطالب ۳۲۴
- انساب الأشراف اثر بلذری ۲۷۲/۱
- مختلف الشیعه اثر حلی ۳۰۸/۲
- الميسوط اثر طوسی ۲۷۰/۳
- الأصيلی اثر ابن الطغلقی ۵۸
- بحار الأنوار اثر مجلسی ۳۲۹/۳۵، ۱۶۸/۳۲

## نمونه دوازدهم

### زبیر در منزل پیامبر ﷺ

زبیر بن عوام بن خویلد بن عبدالمزنی بن قصی بن کلاب قریشی اسدی (ابوعبدالله) به عنوان حواری پیامبر ﷺ شهرت یافت.

ایشان پسر عمه پیامبر ﷺ (صفیه دختر عبدالمطلب) و یکی از ده نفری که مؤذنه بهشت را دریافت کردند و یکی از شش نفر اهل شوری می باشد.

مادرش کنیه ابوطاهر را برای او برگزید که در اصل کنیه زبیر بن عبدالمطلب (برادر صفیه) بود؛ زبیر نیز کنیه ابوطاهر را برای پسرش (عبدالله) بکار برد.

زبیر در سن دوازده سالگی - و بنا به روایتی دیگر در سن هشت سالگی - اسلام آورد.

زبیر بن عوام ﷺ از چند طریق با منزل پیامبر ﷺ ارتباط پیدا می کند:

۱- نسب وی در «قصی بن کلاب» جد چهارم پیامبر ﷺ با نسب پیامبر ﷺ همسو می گردد.

۲- مادر زبیره صفیه دختر عبدالمطلب بن هاشم قریشی است که عمه پیامبر ﷺ و خواهر پدر و مادری حمزه ﷺ است. مادر صفیه خاله پیامبر ﷺ (هاله دختر وهب) است. صفیه ابتدا با حارث بن حرب بن امیه ازدواج کرد اما پس از مرگ او با عوام بن خویلد بن اسد بن عبدالمزنی ازدواج کرد و دو فرزند به نامهای زبیر و سائب را به دنیا آورد؛ صفیه اسلام آورد و همراه پسرش (زبیر) به مدینه هجرت کرد و تا زمان خلافت عمر ﷺ در قید حیات بود.

۳- ام المؤمنین خدیجه دختر خویلد ﷺ که نخستین زن مؤمن و سرور زنان دو جهان است، عمه زبیر می باشد.

۴- از این رو قاطعه دختر پیامبر ﷺ دختر عمه زبیر است.

پس حق داریم که با صدایی طنین انداز بگوئیم: زبیر از نزدیکان پیامبر ﷺ بود.



# زیر در منزل پیامبر ﷺ

دوستی و خویشاوندی  
میان اهل بیت و اصحاب

## خویشاوندی سببی میان خاندان پیامبر ﷺ و خاندان عمر بن خطاب ﷺ

### نمونه هفتم

کتابهای نوشته شده در نسب شناسی و معرفی راویان، از ارتباط فامیلی میان خاندان پیامبر ﷺ و خاندان عمر ﷺ پرده برداشته اند؛ معروف ترین این ارتباط فامیلی، ازدواج پیامبر ﷺ با ام المؤمنین خفصه ﷺ است، این ازدواج مبارک در سال سوم هجری بعد از شهادت شوهر خفصه در جنگ بدر صورت گرفت.

اما خویشاوندی دوم ازدواج عمر بن خطاب ﷺ با ام کلثوم دختر علی و فاطمه زهراء ﷺ و نوهی پیامبر ﷺ است که در سال (۲۰ هـ) صورت گرفت. لازم به ذکر است که ام کلثوم در زمان حیات پیامبر ﷺ متولد شده بود.<sup>۱</sup>

هنگامی که بعد از نماز صبح علی بن ابی طالب پدر ام کلثوم به درجهی شهادت نائل شد، ام کلثوم می گوید: «مالی و لصلاة العداة»، (نماز صبح می خواهد با من چه کند؟)

ایشان با ارائه این عبارت می خواست به شهادت شوهرش عمر ﷺ اشاره کند که بعد از نماز صبح به دست ابولؤلؤ مجوسی شهید شد، پدرش علی ﷺ نیز بعد از نماز صبح به دست عبدالرحمن بن ملجم به درجهی شهادت نائل آمدند، و خواست خداوند بر آن بود که پسرش (زید بن عمر) نیز در اثناء نماز صبح جان بسپارد، یعنی در همان لحظه ای که ام کلثوم جان داد زید نیز وفات فرمود، طوری که هیچ کس نمی دانست کدام یک از آنها از دیگری ارث می برد.<sup>۲</sup>

بعد از شهادت عمر بن خطاب ﷺ ام کلثوم با عوف بن جعفر بن ابی طالب ازدواج کرد، بعد از اینکه عوف نیز وفات نمود ام کلثوم با برادر عوف (محمد) ازدواج کرد، بعد از وفات وی نیز با عبدالله بن جعفر ازدواج کرد و در منزل او وفات نمود. ام کلثوم می گفت: «از اسماء دختر عمیس (مادر شوهرش) خجالت می کشم، چون دو تا از فرزندان نزد من فوت کردند، از فوت سومی نیز واهمه دارم». لازم به ذکر است که ام کلثوم برای هیچ کدام از فرزندان جعفر فرزندی به دنیا نیاورد.<sup>۳</sup>

اما ارتباط فامیلی دیگر این دو خاندان بزرگ در نسل پنجم یعنی در میان نوهی نوه ایشان است، در این زمان حسین بن علی بن علی بن ابی طالب با جوهریه دختر خالد بن ابوبکر بن عبدالله بن عمر ازدواج می کند و برای بار دیگری آن ارتباط فامیلی و اخوت و محبت را تقویت می کنند.

۱- برای آگاهی بیشتر در این زمینه به نمونهی هشتم مراجعه شود.  
۲- ریاض المسائل: طباطبائی ۶۶۶/۱۲ مستند الشیعه: زراقی (۴۵۲/۱۹)، تاریخ دمشق زندگی نامه علی بن ابی طالب.  
۳- ابن حجر در کتاب «الإصابة» در شرح حال ام کلثوم به نکات فوق اشاره کرده است.

## قصی

جد چهارم پیامبر ﷺ

عبد المطلب

عبد الله  
(دایی زبیر)

صفیه  
مادر زبیر ﷺ

رضی الله عنه

عوام  
پدر زبیر

خویند

حواری رسول الله  
و پسر عمه ایشان

خدیجه  
(عمه زبیر)

فاطمه  
زهراء  
(مختار عمه زبیر)

محمد  
ﷺ  
(پسر دایی زبیر)

- این شکل خویشاوندی بسیار نزدیک زبیر بن عوام حواری رسول الله ﷺ با پیامبر را به وضوح نشان می دهد:
- ۱- وی پسر عموی پیامبر ﷺ است که نسبش در قصی بن کلاب به وی می رسد.
- ۲- وی پسر عمه پیامبر ﷺ، صفیه بنت عبد المطلب است.
- ۳- وی پسر برادر حضرت خدیجه بنت خویلد ام المؤمنین و همسر پیامبر ﷺ است.
- ۴- وی پسر دایی حضرت فاطمه زهراء است.

	( رابطه پدر و فرزندی مستقیم )
	( رابطه پدر و فرزندی غیر مستقیم )
	( رضی الله عنه )
	( صحابی )

- مراجع: همه کتب تراجم، رجال و تاریخ مرتبط با موضوع همانند:
- سیر أعلام النبلاء اثر حافظ الذهبي ۴۳/۱.
  - الإصابه اثر حافظ ابن حجر ( شرح حال زبیر ﷺ ).
  - القواعد والفوائد اثر محمد بن مکی عاملی ۳۷۷/۲.
  - مستدرکات علم الرجال اثر علی نقاشی شاهرودی ( ۷۱۷۵ ج ۴۹۳ )

## نمونه‌ی یازدهم

### خویشاوندی سببی میان اهل بیت پیامبر ﷺ و عموزاده‌هایش

این نمونه ممکن است نسبت به سایر نمونه ها بندهای بیشتری داشته باشد. علی رغم اینکه خویشاوندی عثمان بن عفان ﷺ را در یک نمونه‌ی مستقل ذکر کردیم، اما حقائق متعددی باقی مانده است که از خلال این نمونه به آن پی خواهید برد:

۱- اهل بیت پیامبر ﷺ به دلیل این خویشاوندی های سببی در طول نسل های پی در پی از جامعه‌ی خود جدا نگشتند.

۲- سه تا از دختران پیامبر ﷺ با این خانواده‌ی قریشی ازدواج می کنند. (اگر عثمان ﷺ را به عنوان معیار قرار دهیم).

۳- در این نمونه خواهیم دید که اهل بیت پیامبر ﷺ هشت خویشاوندی سببی را با خاندان عثمان ﷺ، شش خویشاوندی سببی را با خاندان مروان بن حکم و چهار خویشاوندی سببی را با خاندان ابوسفیان ﷺ برقرار نموده‌اند.

۴- در این نمونه خواهیم دید که سیزده خویشاوندی سببی با خاندان علی ﷺ صورت گرفته است.

۵- بیشتر این خویشاوندی های سببی بعد از رویدادهای (صفین، جمل و کربلا) صورت گرفته‌اند.

۶- چهار خویشاوندی سببی میان خاندان پیامبر ﷺ و خاندان ابوسفیان صورت گرفته است که شریف ترین آنها ازدواج پیامبر ﷺ با ام حبیبه دختر ابوسفیان می باشد.<sup>۱</sup>

۱- نسب ام حبیبه با پیامبر ﷺ از نسب آن بزرگوار با سایر همسرانش نزدیک تر است.

## زید بن عمر بن خطاب رحمه الله

با افتخار می گفت :

# من فرزند دو خلیفه هستم

سرور زنان عالم

فاطمه زهراء ﷺ

سال ۲ هـ با او ازدواج کرد

خلیفه راشد

علی بن ابی طالب ﷺ

خلیفه راشد

عمر بن خطاب ﷺ

ام کلثوم ﷺ

قبل از سال ۲۰ هـ با او ازدواج کرد

زید

وی و مادرش (ام کلثوم) در یک ساعت تقریباً در سال ۲۵ هـ فوت کردند

قال تعالى : ﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءَ بَيْنَهُمْ﴾ (الفتح: ۲۹).  
خداوند می فرماید: محمد فرستاده خداست و کسانی که با او هستند بر کافران سخت گیر، و نسبت به همدیگر مهربانند.  
با این ازدواج، مراجع مسلمانان به محبت شدید و ناگسستی بین عمر بن خطاب و علی بن ابی طالب رضی الله عنهما گواهی دادند پس باید از مسایل تحریف شده تاریخی پرهیز کرد.

### مهم ترین مراجعی که این ازدواج را ذکر کرده اند

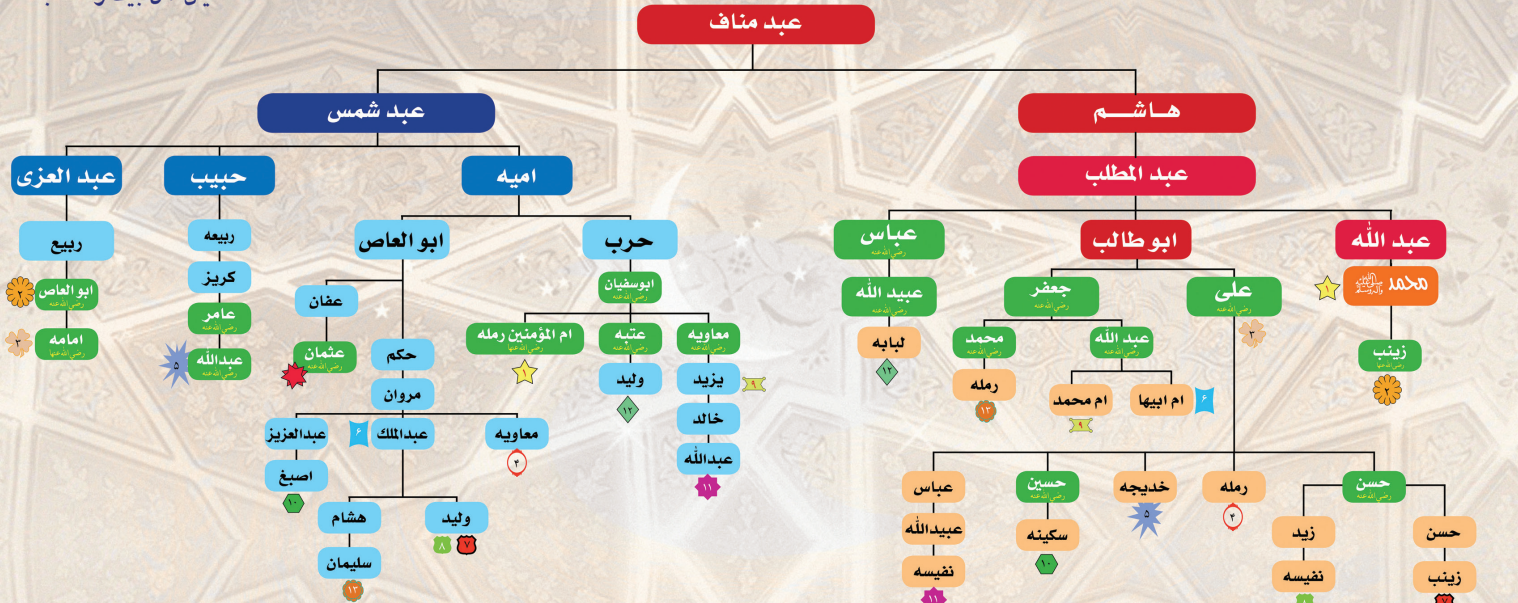
- کشف النام للفاضل الهندی ۹/۵۲۵  
- کفایة الأحكام للبرزلوی ۲/۸۷۹  
- الوافی فی الوفيات للصفدی ۱۵/۲۳  
- وسائل الشیعة للحر العلامی ۲۶۳۱۴  
- مختلف الشیعة للحلی ۲/۳۰۸

- الأصلی لابن الطقطقی ص ۵۸  
- بحار الأنوار للمجلسی ۷۸/۳۸۲  
- البداية والنهاية للحافظ ابن کثیر  
- تاریخ الإسلام للذهبی حوادث سنة ۴۵  
- تاریخ دمشق لابن عساکر ترجمة زید بن عمر بن الخطاب



# خویشاوندی میان اهل بیت پیامبر ﷺ و عمو زاده هایش

دوستی و خویشاوندی  
میان اهل بیت و صحابه



روابط خویشاوندی اهل بیت رضی الله عنهم با عثمان بن عفان و نوادگانش رضی الله عنهم به خاطر اهمیت و کثرت در بخشی مستقل ذکر شده است.

نکته مهم: این شجره نامه در برگزیده برخی از خویشاوندی ها ونسب ها است و نه همه آنها.

قال تعالى : ( مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ ) (الفتح: ۲۹)  
این شجره نامه که بر اساس کتاب های مرجع مسلمانان است رابطه صمیمی میان اهل بیت و اصحاب را نشان می دهد و بیانگر آنست که ارتباط خویشاوندی میان آنان قبل و بعد از آن وقایع ادامه داشته است واستمرار رابطه صمیمی میان اهل بیت و اصحاب و خاندان آنها در طول تاریخ را می رساند، پس باید از مسایل تحریف شده در تاریخ پرهیز کرد.

صحابه یکی بودن شماره و شکل نشان دهنده خویشاوندی میان آن دو شخص بزرگوار از بنی هاشم و عمو زاده هایشان است

مهم ترین مراجع ومصادر :

- تاریخ دمشق اثر ابن عساکر
- عمدة الطالب اثر ابن عثبه
- طبقات کبری اثر ابن سعد
- أنساب الأشراف اثر بلاذری
- جمهرة أنساب العرب اثر ابن حزم
- تاریخ یعقوبی
- نسب قریش اثر زبیر بن بکار
- مقاتل الطالبيين اثرابی الفرج اصفهانی
- كشف الغمة اثر اربلی
- منتهی الامال اثر عباس قمی
- التحیر اثر ابن حبیب
- الأصلای اثر ابن الطقطقی
- كشف الغمة اثر اربلی

## نمونه هشتم من فرزند دو خلیفه هستم!

زید بن عمر بن خطاب به دو پدر خود (عمر و علی رضی الله عنهما) افتخار می ورزید و می گفت: «من فرزند دو خلیفه هستم». زیرا مادر ایشان – همان گونه که قبلا اشاره کردیم – ام کلثوم دختر علی و فاطمه رضی الله عنهما بود.

حاکم نیشابوری با ذکر نام روایان از جعفر بن محمد (امام صادق) از پدرش امام باقر روایت کرده که: عمر بن خطاب رضی الله عنه از علی بن ابی طالب رضی الله عنه ام کلثوم را خواستگاری کرد و گفت: او را به نکاح من در آور. علی در جواب گفت: من او را برای برادر زادهام جعفر در نظر گرفتم.ام. عمر گفت: او را به نکاح من در آور. زیرا به خدا سوگند طوری از او مواظبت می کنم که هیچ کس نتواند آن گونه از وی محافظت نماید، پس علی رضی الله عنه دخترش را به نکاح عمر رضی الله عنه در آورد. عمر بعد از نکاح ام کلثوم نزد مهاجرین رفت و گفت: چرا به من تبریک نمی گوید؟ گفتند: مگر چه شده؟ گفت: با ام کلثوم دختر علی و فاطمه، نوهی پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم ازدواج کردم. از پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم شنیدم که می فرمود:

«کل نسب و سبب ينقطع يوم القيامة إلا ما كان من سببی و نسبی» «فاحیث ان یکون بینی و بن رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم سبب و نسب». (در روز قیامت جز خویشاوندی نسبی و سببی از طریق من، هرگونه خویشاوندی نسبی و سببی دیگر قطع می شود)، و عمر می افزود: (از این رو خواستم میان خود و خاندان پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم خویشاوندی نسبی و نسبی برقرار سازم).

نتیجه ای این ازدواج دو فرزند به نام های زید و رقیه بود. لازم به ذکر است که زید در همان سنین جوانی وفات یافت و زید عمر نکرد. حادثه ی مرگ ایشان بر اثر اختلافی بود که میان دو خانواده از خانواده های عموهایش (بنی عدی) به وجود آمده بود، ایشان جهت صلح میان آنها بیرون رفته که ناگهان ضربدای نامعلوم به سرش می خورد، بعد از آن طولی نمی کشد که زید و مادرش در سال ۴۵ هـ در یک لحظه از دنیا می روند.

برادرش عبدالله بن عمر بر او نماز خواند و حسن و حسین (دایی های زید) نیز پشت سر او (عبدالله) بر او نماز گزاردند.<sup>۱</sup>

رقیه دختر عمر و ام کلثوم نیز با شخصی از قبیله ی بنی عدی بنام ابراهیم بن نعیم بن نعام ازدواج کرد.<sup>۲</sup>

۱- شرح حال زید بن عمر در کتاب: تاریخ دمشق نوشته ی ابن عساکر آمده است.  
۲- شرح حال ابراهیم بن نعام در کتاب: الأصلای نوشته ی ابن حجر آمده است.



# عثمان رضی الله عنه در منزل نبوی

عبد مناف

جد سوم پیامبر ﷺ

عبد المطلب  
بن هاشم  
جد پیامبر ﷺ

بیضاء

عمه پیامبر ﷺ  
و مادر بزرگ عثمان رضی الله عنه

کریم

عبد شمس

عثمان

بن عفان رضی الله عنه

مادر عثمان رضی الله عنه

عفان

پدر عثمان

عبد الله

پدر پیامبر ﷺ

محمد ﷺ

رقیهه

(همسر اول)

ام کلثوم

(همسر دوم)

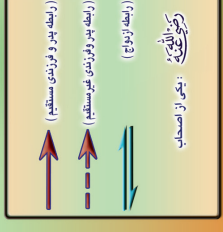
عثمان

رضی الله عنه

مراجع : همه کتب تراجم و رجال و تاریخ

مرتبط همانند:

- تاریخ الإسلام اثر حافظ ذهبی (سال ۳۵ هـ)
- بحار الانوار اثر مجلسی ۲۰/۱/۲۲.
- الوافی بالوفیات اثر صفدی ۲۸/۲۰.
- تاریخ یعقوبی ۱۶۲/۲.



این شکل به صورت کاملاً واضح رابطه حضرت عثمان رضی الله عنه را نشان می دهد:  
 ۱- جد وی در عبد مناف بن قصی ابن کلاب، جد سوم پیامبر ﷺ، به پیامبر ﷺ می رسد.  
 ۲- داماد پیامبر ﷺ است و با دو دختر پیامبر، رقیهه و ام کلثوم ازدواج کرده است.  
 ۳- مادر بزرگ عثمان بن عفان رضی الله عنه (ام حکیمه البیضاء بنت عبدالمطلب) عمه پیامبر ﷺ و همزاد عبدالله پدر پیامبر ﷺ است

## نمونه دهم

خویشاوندی سببی میان خاندان پیامبر ﷺ و خاندان عثمان رضی الله عنه

در این نمونه به طور واضح و روشن راجع به وجود هشت ارتباط خانوادگی میان خاندان پیامبر ﷺ و خاندان عثمان رضی الله عنه بحث شده است، همان گونه که به نکات زیر نیز اشاره شده است:

- ۱- نسب عثمان رضی الله عنه و نسب پیامبر ﷺ در عبد مناف جد سوم پیامبر ﷺ به هم می رسند.
- ۲- عثمان با دو دختر پیامبر ﷺ (رقیهه و ام کلثوم) ازدواج کرده است.
- ۳- ارتباط خانوادگی میان این دو خاندان تا پنج نسل ادامه پیدا می کند؛ در این میان فرزندان ابان و نوه اش مروان بن ابان، و عبدالله و زید دو فرزند عمرو بن عثمان و برخی دیگر از نوه های ایشان با خاندان پیامبر ﷺ وصلت می کنند.
- ۴- از میان نوادگان حسن رضی الله عنه دو ازدواج و از میان نوادگان حسین رضی الله عنه سه ازدواج با نسل عثمان رضی الله عنه صورت می گیرد.

واضح و روشن است که ازدواج وسیله ای محکم برای تقویت ارتباط خانوادگی و اجتماعی می باشد، و هر اندازه این ازدواج ها بیشتر باشند روابط نیز قوی تر می گردند.

حال به نظر شما وجود این خویشاوندی سببی در طول چند نسل بی در پی رمزی برای پیروزی پیامبر ﷺ در تربیت خاندان و اصحاب و یارانش نیست؟

لازم به ذکر است که این ارتباط فامیلی به فرزندان و نوه هایشان نیز سرایت می کند!

به دقت به این نکته توجه کنید... آیا شما راضی هستید ارتباط فامیلی را با کسانی برقرار نمایید که

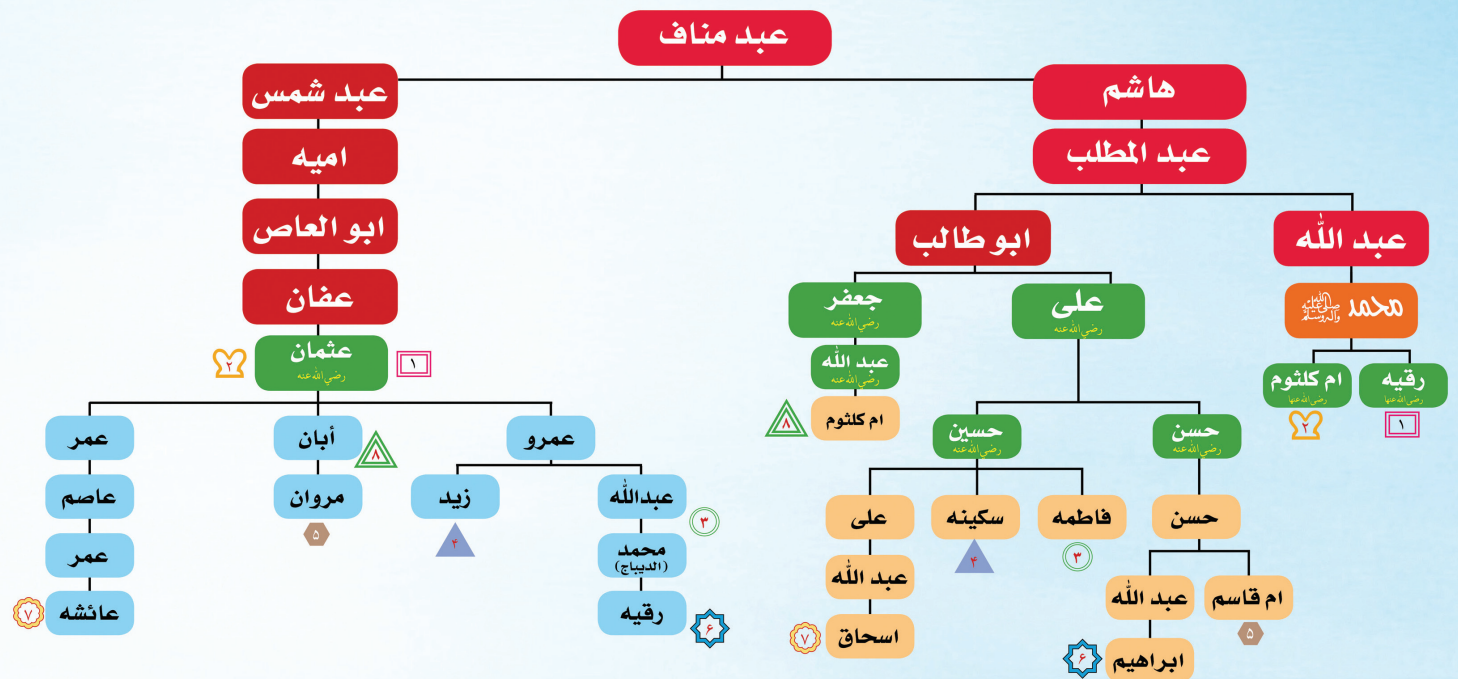
اسلام و اخلاق آنها را نمی پسندید و یا اینکه راجع به عداوت آنان با خانواده خود مشکوک هستید؟

اگر شما بدان رضایت نمی دهید، این را بدانید که اهل بیت و اصحاب بزرگوار بسیار جدی تر در

این خصوص قدم برمی داشتند.



# خویشاوندی میان خاندان پیامبر ﷺ و خاندان عثمان بن عفان رضی الله عنهم اجمعین



نکته مهم: این شجره نامه در برگزیده برخی از خویشاوندی ها و نسب ها است و نه همه آنها.

قال تعالى : ( مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ ) (الفتح: ۲۹)  
این شجره نامه که بر اساس کتاب های مرجع مسلمانان است رابطه صمیمی میان اهل بیت و اصحاب را نشان می دهد و بیانگر آنست که ارتباط خویشاوندی میان آنان قبل و بعد از آن وقایع ادامه داشته است .  
و استمرار رابطه صمیمی میان اهل بیت و اصحاب و خاندان آنها را می رساند. پس باید از مسایل تحریف شده در تاریخ پرهیز کرد.

## عثمان بن عفان در بیت پیامبر ﷺ نمونه ی نهم

امیر مؤمنان عثمان بن عفان سو مین خلیفه راشد، یکی از ده نفر مزده یافته به بهشت و از سابقین اولین است. ایشان به حبشه و مدینه هجرت فرمودند و در جاهلیت و بعد از ظهور اسلام نیز سرور و سالار بودند. بیعت «الرضوان» به خاطر وی برگزار شد. فضائل این بزرگوار بیشتر از آن است که ما بتوانیم همه آن را ذکر نماییم.

عثمان از خلال ارتباط های چهارگانه ی زیر به منزل پیامبر ﷺ راه پیدا می کند:

۱- ایشان پسر عموی پیامبر ﷺ است، زیرا نسب این دو بزرگوار در عبد مناف بن قصی جد سوم پیامبر ﷺ به هم می رسد. عثمان فرزند عفان بن ابی العاص بن امیه بن عبدالمطلب بن عبد مناف است.

۲- مادر عثمان بن عفان ﷺ، آروی دختر کریم و بیضاء است، بیضاء نیز دختر عبدالمطلب و خواهر دوقلوی عبدالله (پدر پیامبر ﷺ) می باشد.

۳- سپس شرافتی برای عثمان دست داد که هیچ چیزی با آن قابل مقایسه نیست و قضیاتی است که بر هر چیز دیگری برتری دارد. عثمان قبل از هجرت با رقیه دختر پیامبر ﷺ ازدواج کرد و همراه او به حبشه سپس به مدینه هجرت نمود. و طبق دستور پیامبر ﷺ به غزوه بدر رفت تا از او پرستاری نماید.

۴- بعد از وفات رقیه ﷺ پیامبر ﷺ دختر دومش ام کلثوم را به نکاح او در آورد و در سال (۹هـ) او نیز دار فانی را وداع گفت.

در صفحات بعد راجع به ارتباط عثمان و خاندانش با اهل بیت توضیحات بیشتری را ارائه می دهیم.



# حسین و عباس علیهما السلام

دوستی و خویشاوندی میان اهل بیت و اصحاب

## کسانی که با ایشان به مبارزه برخاستند

- قبل از جنگ:**
- ۱- اهل کوفه و فرزندان ایشان که به جنگ او رفتند. (۱)
  - ۲- در حین جنگ:
  - عبد الله بن زیاد (کسی که فرمان جنگ را صادر کرد).
  - عمر بن سعد (فرمانده لشکر). و لشکری که با او جنگید.
  - خصوصاً دو نفری که در قتل وی نقش مستقیم داشتند:
  - سنان بن انس النخعی. - شمر بن ذی الجوشن (۷).

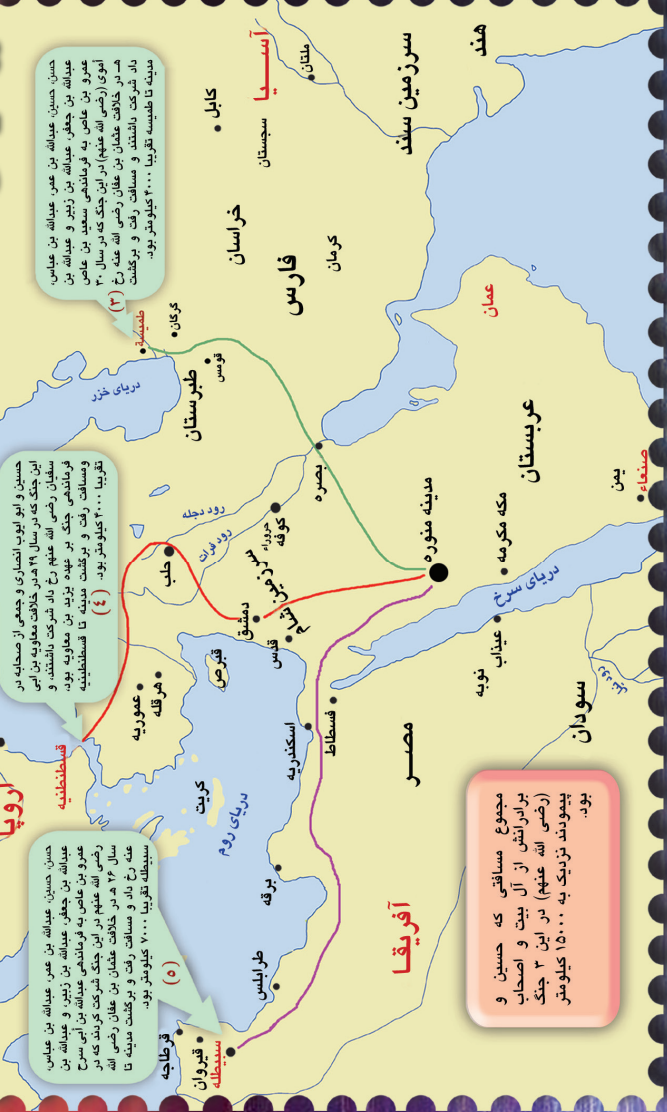
## کسانی که ایشان را تمقیر نمودند

- ۱- جماعتی از اهل کوفه که با نامه ها و نوشته هایشان او را به مبارزه انداختند. (۸)
- ۲- یزید بن معاویه که به یاری حسین نشناخت.
- و کسانی را که با حسین جنگیده بودند به سزای عملشان ترسانند و فقط عبدالله بن زیاد را سزانش کرد و به پرداخت دیه آل حسین اکتفا کرد. (۹)

## کسانی که ایشان را یاری دادند

- قبل از جنگ:**
- صحابه و اهل بیت که از ایشان خواستند تا به کوفه نروند همانند: ابن عباس، ابن عمر، ابن زبیر، محمد بن علی "ابن الحنفیه"، عبد الله بن جعفر بن ابی طالب، عبد الله بن مطیع، عبد الله بن عیاش، یزید بن الأصم و ابی و اقد لیلی (۱۰).
  - در حین جنگ:**  - برادرانش: ابوبکر، عباس، عثمان، جعفر، و عبدالله، پسرانش و پیروهای برادرانش و جمعی از یارانش همانند هر بن یزید تمیمی (۱۱).
  - بعد از جنگ:**  - علمایی که مبارزه کنندگان را وی را فاسق شمرده و حکم عدم عدالت آنان را صادر کردند همانند:
  - ابوبکر بن خلال که گفته است: لعنت خدا بر کسی که حسین بن علی، عمر، عثمان، و علی را به قتل رساند. (۱۲)
  - تلی الدین ابن تیمیه که گفته است: "لعنت خداوند و ملائکه و همه مردم بر آن کسی که حسین را کشتند، در قتل او شریک و یا راضی به آن بود." (۱۳).
  - قرطبی کسی است که در مورد حسین و قاتل او گفته است: "خدا حسین را مورد رحمت قرار دهد و قاتل او را مورد رحمت قرار ندهد." و همچنین: "خداوند او را راضی بدار و از قاتلش راضی مباد." (۱۴).

## جهاد ایشان:



- (۱) سیر أعلام النبلاء ۳/۴۵۵ و نسب قریش اثر ابن بکار ۵/۱۵
- (۲) الإرشاد اثر مفید ص ۲۸ و تاریخ طبری ۳/۲۵۹/۴ و نسب قریش ۳۰۲
- (۳) تاریخ طبری ۳/۲۷۰/۵ و الکامل فی التاريخ اثر ابن اثیر (واقع سال ۳۰ هجری و تاریخ ابن خلدون ۱/۲۵۰/۲)
- (۴) البداية و النهایه اثر حافظ ابن کثیر ۵/۱۸ و تاریخ طبری ۳/۴۸۶ و بقیه الطلب فی تاریخ حلب اثر ابن عدیم ۸۳
- (۵) تاریخ ابن خلدون ۱/۲۸۲
- (۶) منتهی الآمال اثر قمی ص ۵۶۸ و نفس المجهوم اثر عباس قمی ص ۳۴۵
- (۷) تاریخ طبری ۳/۴۸۶ و مقاتل الطالبیین اثر ابی الفرج اصفهانی ص ۸۰ و آئین الصدوق ص ۲۱۶
- (۸) بحار الأنوار اثر مجلسی ۳۳۳/۴۴ و تاریخ دمشق اثر حافظ بن عساکر ۱/۱۶/۱۴ و آئین الشیعه ص ۱۶ و الملاحمه الحسینیة اثر مرتضی مطهری ۱/۲۹/۱.
- (۹) مهراج السله اثر ابن تیمیه ۵/۷۴ و تاریخ طبری ۳/۳۹۳ و بقیه الطلب فی تاریخ ابن ادریس عاصم ۳/۳ و الإرشاد اثر مفید ۱/۲۷۲ و بحار الأنوار اثر مجلسی ۱/۶۶/۴
- (۱۰) البداية و النهایه ۱/۳۶۸ و تاریخ دمشق ۲/۱۱۴ و النصول المجهوم اثر ابن سیاب ۸/۲۲ و مقاتل الطالبیین اثر اصفهانی ص ۷۳ و بحار الأنوار اثر مجلسی ۱/۸۵/۴
- (۱۱) تاریخ طبری ۳/۳۳۶ و آئین الشیعه اثر محسن الامین ۳/۲۲ و شرح الأخبار اثر نعمانی ۱/۷۳ و مقاتل الطالبیین اثر اصفهانی ص ۷۵
- (۱۲) السله اثر امام خلاص ۵/۲۳
- (۱۳) مجموع الفتاوی اثر ابن تیمیه ۶/۸۷ و مهراج السله النبییه اثر ابن تیمیه ۵/۱۴
- (۱۴) التذکره اثر قرطبی ۲/۱۵

## فرزندانش

علی (زین العابدین)، محمد، جعفر، علی اکبر، سکنیه، و فاطمه (و عمر و عبدالله رضیع و علی اصغر که در سنند آن اختلاف است) (۱).

## یارداران و خواهرانش

علی بن ابی طالب پسران زیادی داشته است که مشهورترین آنان عبارتند از:

- حسن: برادر شقیق حسین
- محمد (ابن الحنفیه)
- ابوبکر، عباس، عثمان، جعفر، و عبدالله که با حسین شهید شدند
- عمر (که دیرتر از پسران دیگر سیدنا علی و قاتل نمود) (۲)

## دامادهايش

همسران	همسران
فاطمه	سکینه
حسن بن حسن	عبدالله بن حسن بن علی بن ابی طالب
عبدالله بن عمرو	مصعب بن زبیر
عبدالله بن عثمان	اصبغ بن عبدالعزیز
عبدالله بن عمرو	زید بن عمرو
عبدالله بن عثمان بن عبدالله	ابن حمزه بن حزام
ابن ابراهیم بن عبدالرحمن	عوف بن عوف

تاریخ بغداد اثر طیب بغدادی ۳/۳۸۵  
نسب الاشراف اثر بزاز (و)  
باب فکر ابنه العبدی و میان  
الشیعه اثر محسن الامین ۳/۲۱۳  
تاریخ الأوسط اثر امام بخاری ۳/۳۵۸  
عساکر ۱/۲۷۰/۵  
المعبر اثر ابن  
حبیب ص ۳۸  
مراه الحان اثر  
یاقفی ۱/۱۷۱  
مقاتل الطالبیین اثر  
ابن الفرج اصفهانی ص ۱۲۰  
بن مویجین اختلاف شری راجع  
به ترتیب همسران سکنیه و وجود  
داره سه نفر از همسران وی مدعی  
گرداند پس از ادوای و قاتل نمودند